

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ

Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií

Ústav sociálního rozvoje

Spokojenost obyvatel s životem a děním v dané obci

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vedoucí bakalářské práce

Ing. Mgr. Jiří Čeněk

Vypracoval (a)

Veronika Relichová

BRNO 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci: Spokojenost obyvatel s životem a děním v dané obci vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou *Směrnici o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne: 30. 4. 2016

.....

podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu bakalářské práce Ing. Mgr. Jiřímu Čeňkovi za odborné vedení, cenné rady a připomínky, které mi pomohly k vypracování práce. Dále bych ráda poděkovala všem respondentům, kteří mi vyplnili dotazníky a své rodině, která mi pomáhala s distribucí dotazníků.

ABSTRAKT

Relichová, V. *Spokojenost obyvatel s životem a děním v dané obci*. Bakalářská práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2016.

Bakalářská práce je zaměřena na zjišťování spokojenosti obyvatel se životem a děním v obci. Pro výzkum byla vybrána obec Starovice. Teoretická část se zabývá vymezením pojmu kvality života a analýzou obce Starovice. V praktické části jsou prezentovány výsledky z dotazníkového šetření. Na základě zjištěných údajů z dotazníkového šetření je shrnuto, zda jsou obyvatelé v obci spokojeni či nikoli.

KLÍČOVÁ SLOVA

kvalita života, Starovice, obec, dotazníkové šetření, rozvoj, spokojenost

ABSTRACT

Relichová, V. *Satisfaction of citizens with life and events in the municipality*. Bachelor thesis. Brno: Mendel university in Brno, 2016.

The Bachelor thesis is focused on identifying satisfaction of citizen with life and events in the municipality. For the research was chosen municipality Starovice. The theoretical part deals with the definition of quality of life and the analysis of the municipality Starovice. The practical part presents the results of the survey. Based on the data from the survey are summarized if residents in the village are satisfied or not.

KEY WORDS

quality of life, Starovice, municipality, survey, development, satisfaction

OBSAH

1. ÚVOD	8
2. METODOLOGIE.....	9
3. KVALITA ŽIVOTA	10
3.1 Vymezení pojmu kvality života	10
3.2 Historie.....	12
3.3 Dimenze kvality života	14
3.4 Měření kvality života	17
3.5 Kvalita života a naplnění potřeb	19
3.6 Porovnání kvality života zemí EU	20
4. CHARAKTERISTIKA OBCE.....	22
4.1 Demografické údaje	23
4.2 Historie, památky a tradice	24
4.3 Vybavenost obce	26
4.4 Životní prostředí.....	28
4.5 Rozpočet obce	29
4.6 Srovnání života ve městě a na venkově	30
5. PRAKTICKÁ ČÁST.....	32
5.1 Výzkumné otázky	32
5.2 Cíl výzkumu	32
5.3 Struktura dotazníkového šetření.....	32
5.4 Charakteristika výzkumného souboru.....	33
6. ZPRACOVÁNÍ A INTERPRETACE VÝSLEDKŮ	34
6.1 Výzkumný soubor	34
6.2 Spokojenost obyvatel se životem v obci a jejich srovnání s jinými obcemi	37
6.3 Spokojenost obyvatel s jednotlivými složkami v obci	39
6.4 Informovanost místních občanů	40
6.5 Budoucí rozvoj.....	43
6.6 Shrnutí výsledků a zodpovězení výzkumných otázek.....	47
7. ZÁVĚR	50
SEZNAM LITERATURY	52
SEZNAM TABULEK.....	56
SEZNAM OBRÁZKŮ	56

SEZNAM GRAFŮ.....	56
SEZNAM PŘÍLOH.....	56
PŘÍLOHY	57

1. ÚVOD

Kvalitu života vnímá každý z nás zcela jinak. Jedná se o pojem subjektivní. Pro někoho je kvalitní život, když má kolem sebe rodinu a přátele, někdo vnímá kvalitní život tehdy, když má dobrou práci a zázemí a pro někoho, když je finančně a materiálně zajištěný. Pojem kvality života se snažilo definovat mnoho autorů. Každý toto vymezení pojal jinak, avšak tyto definice mají společné to, že mají obsahovat údaje o fyzickém, psychickém a sociálním stavu jedince.

Pojem kvalita života je poměrně mladý termín v historii. I přesto se dostal do povědomí hned několika vědních disciplín. Zabývá se jím historie, politika, ekonomie, filozofie, medicína, sociologie, psychologie či etika. V dnešní době již má svoji definici, dimenze či způsoby měření. Kvalitou života se autorka zabývá v první části teoretické části předkládané práce.

Ve druhé části teoretické části je analyzovaná obec Starovice, v níž autorka žije, a proto se rozhodla zkoumat kvalitu života obyvatel právě v této obci. Poznání obce je důležitou součástí této práce, neboť nastiňuje, co vše mají obyvatelé k dispozici. Analýza obce se stala podkladem pro dotazníkové šetření, ve kterém autorka zjišťovala spokojenost či nespokojenost obyvatel se životem a děním v obci a jednotlivými složkami kvality života.

Práce poté pokračuje zvolenou metodikou pro výzkum spokojenosti obyvatel s životem a děním v obci Starovice a zpracováním a interpretací výsledků z dotazníkového šetření. Důvodem zvolení tohoto tématu byl autorčin zájem zjistit, jak v obci vnímají kvalitu života další spoluobčané a zda jsou se životem zde spokojeni či nespokojeni.

Cílem této bakalářské práce je tedy vysvětlit pojem kvality života, představit území, ve kterém probíhalo dotazníkové šetření a prezentovat výsledky z provedeného dotazníkového šetření. Každý občan by měl být v místě svého bydliště spokojený a případně se vyjádřit k tomu, co se mu nelíbí a s čím spokojený není. Proto autorku především zajímalo, kterou oblast kvality života by měla obec podle respondentů do budoucna rozvíjet a co dotazovaným v obci nejvíce chybí.

2. METODOLOGIE

Teoretická část této práce vychází z rešerše dostupné tuzemské i zahraniční odborné literatury a internetových zdrojů. Tato část se skládá ze dvou kapitol, a to z kapitoly „Kvalita života“ a „Charakteristika obce“. V kapitole „Kvalita života“ se jedná zejména o teoretické vymezení kvality života a objasnění pojmů, které s touto problematikou souvisí. V kapitole „Charakteristika obce“ je pak analyzována obec Starovice dle různých hledisek. Jednotlivé kapitoly se dále dělí na podkapitoly.

V praktické části byl proveden kvantitativní výzkum formou písemného dotazníkového šetření. Kozel charakterizuje kvantitativní výzkum jako získávání údajů o četnosti výskytu něčeho, co proběhlo nebo co se děje nyní. Jeho účelem je získat měřitelné číselné údaje. Abychom mohli získat statisticky spolehlivé výsledky, pracujeme s velkými soubory respondentů v procesu formálního dotazování, příp. pozorováním frekvence určitých jevů či analýzou sekundárních zdrojů (Kozel, 2006).

Kvantitativní výzkum je zaměřen na tyto jevy:

- Rozsah výskytu, zastoupení, což znamená četnost či okruh sociálních subjektů, u kterých se jev objevuje, nebo oblast, ve které se vyskytuje (určitá část národa, pracovníků podniku, vysokoškoláků atd.)
- Frekvenci, to je projev složek sociálního jevu v čase, třeba opakování jeho výskytu, opakovaný výkon činnosti (frekvence hodnocení pracovníků, opakování nákupů zboží rychlé spotřeby)
- Intenzitu, což zde znamená mohutnost či sílu jednotlivých složek nebo vlastností sociálního jevu (síla zájmu, výše příjmu, míra spokojenosti; Nový a Surynek, 2006).

3. KVALITA ŽIVOTA

Kvalita života je téma interdisciplinární, což znamená, že tato problematika nepatří jen do jednoho oboru, ale zkoumá se ve více vědních disciplínách. Proto je také velmi těžké ji definovat. Můžeme se s ním setkat v historickém, politickém, ekonomickém, filozofickém, medicínském, sociálním, psychologickém a také v etickém kontextu (Gillernová a kol., 2011).

Kvalita není absolutní, nýbrž relativní kategorií, jelikož ji můžeme vyjádřit jak kvalitativními (vycházející z hodnotového systému toho, kdo ji posuzuje), tak i kvantitativními (objektivními, měřitelnými) indikátory. Avšak zahrnuje v sobě také proces hodnocení. Pro vymezení toho na jaký druh hodnocení je tato problematika zaměřená, si musíme určit předmět a normu. Předmětem hodnocení kvality života je život, nejčastěji pak individuální život (Gurková, 2011).

Pojem život nechápeme jen jako biologickou existenci člověka, ale i jako oblasti jeho činnosti, jako například rodinný, společenský, pracovní a citový život (Gurková, 2011). Můžeme však hovořit nejen o kvalitě života jednotlivce, ale také dvojice lidí (manželé, přátelé), či malé (rodina) nebo velké (obyvatelstvo ČR) skupiny lidí (Křivohlavý, 2004). Termín také vyjadřuje i způsob, jak žijeme. Avšak kvalitou života může být i mentální stav, osobnostní rys, vnímání, reakce v dané situaci, kognitivní hodnocení vlastního života, emoční stav, racionální posouzení apod. Proto můžeme tento koncept zcela přirovnat k průsečíku, v němž se prolínají různé roviny a přístupy jeho vymezení (Gurková, 2011).

3.1 Vymezení pojmu kvality života

Pojetí a vymezení kvality života je různými autory pojato zcela odlišně. Může za to fakt, že se tento pojem různí jak s ohledem na jednotlivé vědní disciplíny a teoretická východiska, tak vzhledem k účelu měření či výzkumu (Gillernová a kol., 2011).

Definice kvality života vychází z definice zdraví, které je Světovou zdravotnickou organizací (WHO) definováno jako: „stav úplné fyzické, psychické a sociální pohody, ne pouze nepřítomnost nemoci či postižení“ (World Health Organization, 2003). Na základě toho WHO definuje kvalitu života jako jedincovo vnímání jeho pozici v životě v kontextu své kultury a hodnotového systému ve vztahu ke svým cílům, očekáváním, normám a obavám (Measuring Quality of Life, 1997). Jedná se o obsáhlý koncept, který je multifaktoriálně ovlivněn jedincovým fyzickým zdravím, psychickým stavem,

osobním vyznáním, sociálními vztahy a vztahem ke klíčovým oblastem jeho životního prostředí (Vaďurová, 2005).

Z této definice zdraví vychází i někteří autoři jako je Nagpal (In Vaďurová, 2005), jenž definuje kvalitu života jako komplexní měření fyzické, psychické a sociální pohody, štěstí, spokojenosti a naplnění tak, jak je vnímána každým jedincem nebo skupinou. Cambell a Conner (In Vaďurová, 2005) ji naopak definují jako „subjektivně pocíťované zdraví“. Kirby (In Vaďurová, 2005) tuto problematiku chápe jako stupeň, v němž prožívání života uspokojuje individuální psychologická a fyzická přání a potřeby. Kvalita života je podle něj výsledkem osobních hodnot a životního stylu, skrze něž se je jedinec snaží naplnit.

Dále můžeme uvést definici K. Skantze (In Vaďurová, 2005), který kvalitu života vymezuje jako subjektivní hodnocení vlastní životní situace, nebo formulaci Pinkeyho (In Vaďurová, 2005), jenž ji chápe jako hodnotu subjektivně a objektivně změřenou. Podle toho, jakou zdůrazňují oblast, můžeme definice rozdělit na ty, jež zdůrazňují osobní cíle nebo takové, které vyjadřují pocit štěstí a spokojenosti. U formulace zdůrazňující osobní cíle můžeme uvést pojetí Engquistho (In Vaďurová, 2005), jenž ji definuje jako stupeň, do kterého je jedinec schopen dosáhnout bezpečí, sebeúcty a možnosti využívat své intelektuální a fyzické schopnosti na cestě k dosažení svých cílů. Z pohledu pocitu štěstí a spokojenosti tuto problematiku pojal v roce 1989 Hornquist (In Vaďurová, 2005), který ji vyjádřil jako intenzitu pocitu spokojenosti v oblasti uspokojování fyzických, psychických, sociálních a materiálních potřeb a aktivit. Wain uvádí, že štěstí v naší kultuře není chápáno jako stav bez existence prostředků, hodnot, kvalit a prožívání, protože jsme svým štěstím závislí na různých prostředcích obzvláště na lidských a přírodních zdrojích (Wain, 2014).

Na tento koncept lze nahlížet z různých hledisek. Jinak se díváme na kvalitu života z pohledu psychologie a jinak z pohledu sociologie. Psychologie sleduje spíše individuální aspekt prožívání, což označuje anglický výraz „*well-being*“, zatímco sociologie zkoumá „*welfare*“, jež můžeme přeložit do češtiny jako blahobyt. Sociologii na rozdíl od psychologie nezajímá individuální prožívání, ale úroveň kvality života celé společnosti (Možný, 2002).

Psychologický přístup vychází z analýzy individuálního životního stylu, způsobu života, rodinné a zdravotní situace, hodnotového systému a postojů člověka. Subjektivní

pohoda pak odráží pozitivní citové reakce jedince na uspokojování jeho potřeb v různých oblastech. Individualizace kvality života a životní úrovně osoby se pak promítá do jeho životního stylu (Vaďurová, 2005).

V sociologickém přístupu můžeme ve vztahu ke kvalitě života analyzovat složky jako sociální úspěšnost, společenský status, životní styl, vybavení domácnosti, vzdělání nebo majetek (Vaďurová, 2005).

S pojmem „Kvalita života“ tedy úzce souvisí termíny „Životní úroveň“, „Způsob života“ a „Životní styl“. Životní úroveň je vyjádřena reálnými příjmy lidí, především pak materiální a ekonomické podmínky jedince. Způsob života je koncept společný všem společenským vědám, a proto vyžaduje komplexní přístup. Jedná se o kategorii, jež charakterizuje život člověka jako celek a zachycuje jeho charakter, obsah a strukturu. Je to projev materiálního a duchovního života, jehož součástí je životní úroveň a zároveň ovlivňuje i životní styl (Vaďurová, 2005). Velký sociologický slovník formuluje životní styl jako souhrn životních zvyků, obyčejů, resp. akceptovaných norem, nalézajících svůj výraz v interakci, v hmotném, věcném prostředí, v prostorovém chování a v celkové stylizaci. Tento pojem i nějakým způsobem vyjadřuje hodnoty a zájmy osoby, skupiny či společnosti. Významným projevem životního stylu jsou pak samy role a jejich interpretace (Maříková a kol., 1996). Životní styl je ovlivněn ekonomickým postavením člověka i celé společnosti, neboť struktura příjmů a výdajů se může velmi rychle změnit. Avšak Jandásková tvrdí, že zlepšování celkové ekonomické situace ve společnosti nevede k vyššímu počtu lidí, kteří jsou šťastní (Jandásková, 2009).

3.2 Historie

Pojem kvalita života se v psychologické odborné literatuře, učebnicích, slovnících a encyklopediích začal objevovat zhruba na konci 20. století, tudíž nemá příliš dlouhou historii. Zájem o tuto problematiku v zahraničí stoupl zhruba před dvaceti lety a následně pak před 5–10 lety v České republice (Gillernová a kol., 2011).

Počátky tradice zájmu o využívání tohoto konceptu však můžeme najít již v antické filozofii a psychologii (Gillernová a kol., 2011). Například v souvislosti s rozpracováním pojmu „*eudaimonia*“, což v řečtině znamená stav blaženosti vznikající z mravného, ctnostného a dobrého jednání (Slovník cizích slov, 2005).

Na základě literárních zdrojů, které byly o této problematice již dříve publikovány, dnes můžeme vydedukovat, že jako první byly v lidské společnosti sledovány ekonomické a politické souvislosti kvality života (Gillernová a kol., 2011). Za prvního autora, který se zajímal o již zmíněnou problematiku, můžeme považovat anglického ekonoma A. C. Pigoua, jenž se v jedné ze svých sociálně – ekonomických prací s názvem „*The Economics of Welfare*“, mimo jiné věnoval kvalitě života tehdejší populace, v interakci k důsledkům uplatňované podpory sociálně slabším skupinám populace (Pigou, 1932).

V roce 1948 vznikla organizace nazvaná Světová zdravotnická organizace, která vypracovala a publikovala definici zdraví, jež byla uvedena již v podkapitole 2.1 této práce (World Health Organization, 2003). Dalším impulzem pro zvýšení zájmu o tuto problematiku byla potřeba řešit otázky smyslu života jednotlivců a otázky sociálních nerovností ve společnostech západoevropských zemí a Spojených států amerických (Gillernová a kol., 2011).

Prvním projektem, v kterém lze pozorovat účast člověka na tomto tématu je program „*New Deal*“ (Gillernová a kol., 2011). Vyhlásil ho americký prezident F. D. Roosevelt (1882–1945) a jeho úkolem bylo oživit a zreformovat americkou ekonomiku, která v té době byla zasažena hospodářskou krizí. Základními body tohoto projektu byly bankovní prázdniny, kdy došlo k uzavření všech bank a poté k reorganizaci a znovuotevření pouze těch, které byly schopné přežít. Dalšími body byly zákaz vyvážení zlata a stříbra z USA, odpoutání dolaru od zlatého standardu a jeho devalvace, zvýšení cen potravin omezením jejich výroby, koordinace průmyslových odvětví a na závěr financování velkých staveb, které měly napomoci překonat nezaměstnanost (Karas, 2012).

Gillernová dále uvádí, že za vlády J. F. Kennedyho (1917–1963) se s otázkami kvality života můžeme setkat v jeho koncepci „*New Frontier*“, jež byla zaměřena na podporu ekonomiky, poskytování mezinárodní pomoci, programy obrany a podporu vesmírného programu. Kennedy byl také považován za obhájce občanských práv a inicioval zvýšení minimální mzdy z 1 dolaru na 1,25 dolaru na hodinu. Dále navrhl vznik a rozvoj programu bydlení, usiloval o řešení nezaměstnanosti, zasazoval se za práva žen a v neposlední řadě navrhl zákon ke snížení výskytu kriminality mladistvých (Gillernová a kol., 2011).

Projekt prezidenta L. B. Johnsona (1908–1973) s názvem Great Society, jehož hlavními cíli byly eliminace chudoby a rasové nespravedlnosti, byl na rozdíl od Rooseveltova programu „*New Deal*“, navržen v období prosperity. K naplnění těchto cílů měly přispět nové podpůrné programy, jež byly zaměřeny na dostupnost vzdělání, zdravotní péče, bydlení a veřejné dopravy (Gillernová a kol., 2011).

Koncem šedesátých a začátkem sedmdesátých let 20. století byl sociálními vědami uskutečněn výzkum kvality života. Téma bylo hodnoceno zejména ve vztahu ke stavu společnosti. Předmětem tohoto výzkumu byly ekonomické a sociální ukazatele kvality života, jako je příjem a materiální zajištění, politická svoboda a nezávislost, sociální spravedlnost, právní jistota a zdravotní péče. Podle Haasové (In Gurková, 2011) tyto studie poukazyvaly na to, že objektivní životní podmínky přispívají jen malou mírou k subjektivně uváděné kvalitě života a subjektivní pohodě. Studie uvedené v přehledu Cumminse (In Gurková, 2011) potvrzují, že míra subjektivně vnímaného uvedeného jevu u sledovaných jedinců nebyla v souladu s podmínkami jejich prostředí. Díky podstatnému podílu psychologických věd se individuální kvalita života začala zkoumat více ve vztahu k osobnostním nebo vnitřním faktorům než k vnějším objektivním podmínkám. Diener (In Gurková, 2011) to charakterizuje jako posun od tzv. „*bottom-up*“ přístupů k přístupům „*top-down*“, v překladu řečeno k posunu od vnějších faktorů, které musí být naplněny k identifikaci vnitřních faktorů, přispívajících ke sledovanému znaku ve všech oblastech.

Jak je vidět, tak otázky kvality života se uplatnily nejen v uvedených prezidentských programech, ale také v sociologických a psychologických záležitostech (Gillernová a kol., 2011).

3.3 Dimenze kvality života

Na kvalitu života můžeme nahlížet ze dvou hledisek. Jednak z hlediska subjektivního a jednak z objektivního. V současnosti se odborníci přiklánějí spíše k hodnocení subjektivnímu (Dvořáčková, 2012).

Objektivní kvalita života se vyznačuje tím, že sleduje materiální zabezpečení, sociální podmínky života, sociální status a fyzické zdraví. Jedná se tedy o souhrn ekonomických, sociálních, zdravotních a environmentálních podmínek, které ovlivňují život jedince (Dvořáčková, 2012).

Pro subjektivní pojetí je pak typické to, jak jedinec vnímá své postavení ve společnosti v kontextu své kultury a hodnotového systému. Spokojenost je tak závislá na jeho očekáváních, zájmech a osobních cílech (Dvořáčková, 2012).

V rámci projektu „*South Verona Outcome Project 4*“ se Ruggeri a kol. zabývali faktorovou analýzou subjektivní a objektivní dimenze kvality života u pacientů s psychickým onemocněním. Dle nich tyto subjektivní a objektivní dimenze vycházejí ze zcela odlišných základních konstruktů. Pro tento výzkum byly základem pro subjektivní rozměr subjektivní proměnné, jako je spokojenost se službami, sebehodnocení, nebo emoční stabilita. Základem pro objektivní kvalitu života to pak byly zejména demografické faktory, funkční stav a ostatní proměnné jako diagnóza, psychopatologie nebo hospitalizace na psychiatrickém oddělení (Ruggeri a kol., 2001).

Bergsma a Engel (In Dvořáčková, 2012) popisované téma člení do tří sfér. Na makro rovinu, mezo rovinu a personální rovinu. Křivohlavý uvádí, že v makro rovině se řeší otázky kvality života velkých společenských celků, jedná se například o konkrétní země či kontinenty. V tomto pojetí lze život chápat jako absolutní morální hodnotu. Tato problematika se stává součástí politických úvah. V mezo rovině pak můžeme mluvit o otázkách vztahujících se k malým sociálním skupinám, jako jsou nemocnice, škola nebo podnik. V této dimenzi jde hlavně o respekt k morální rovině hodnot, o otázky sociálního klimatu a vzájemných vztahů mezi lidmi. Poslední rovina s názvem personální se týká subjektivního hodnocení spokojenosti každého z nás, tedy například zdravotního stavu nebo bolesti. Zde hrají významnou roli osobní hodnoty každého jedince, neboť v této sféře hodnotí kvalitu vlastního života každý zvlášť (Křivohlavý, 2002). Někteří autoři uvádí i čtvrtou rovinu, a to fyzickou (tělesnou) existenci, avšak Bergsma a Engel (In Dvořáčková, 2012) nedoporučují vymezení dle této roviny, neboť postrádá hlubší význam. Pokud tedy mluvíme o kvalitě života, musíme si předem ujasnit, o kterou sféru nám jde.

Světová zdravotnická organizace (WHO) rozdělila jednotlivé oblasti kvality života do šesti okruhů. První okruh zahrnuje fyzické zdraví, druhý okruh psychické zdraví, třetí okruh stupeň samostatnosti, čtvrtý okruh sociální vztahy, pátý okruh životní prostředí a poslední šestý duchovní stránku (Measuring Quality of Life, 1997).

Z tohoto modelu vychází koncepční model kvality života navrhovaný ve studii „*Quality of life Research Unit*“ v Torontu. Model na rozdíl od zdraví zaměřeného

modelu WHO, zahrnuje jak zdravotní determinanty, tak i spokojenost. Jsou zde zdůrazněny fyzické, psychické a duševní schopnosti člověka, jeho vazby na prostředí a možnosti dosahování osobních cílů a přání. Každá oblast se skládá ze tří podoblastí (tab. 1; Dvořáčková, 2012).

Tabulka 1: Koncepční model definující kvalitu života

EXISTENCE	KDO JSEM
fyzická stránka	fyzické zdraví
	osobní hygiena
	výživa
	cvičení
	péče o vzhled a oblečení
	vzhled
psychická stránka	psychické zdraví
	vnímání
	pocity
	sebehodnocení, sebepojetí
duchovní stránka	osobní hodnoty
	osobní standard chování
	duchovní hodnoty, vyznání
SOUNÁLEŽITOST	VAZBY NA PROSTŘEDÍ
místo na světě	domov
	práce/škola
	sousedství
	užší společnost
místo mezi lidmi	blízcí přátelé
	rodina
	přátelé
	spolupracovníci
	sousedství a užší společnost
místo ve společnosti	adekvátní příjem
	zdravotnické a sociální služby
	zaměstnání
	vzdělávací programy
	volnočasové aktivity
	společenské dění a události

ADAPTABILITA	DOSAHOVÁNÍ OSOBNÍCH CÍLŮ A PŘÁNÍ
každodenní život	činnosti v domácnosti
	zaměstnání
	škola nebo dobrovolné činnosti
	využívání zdravotnických a sociálních služeb
volný čas	relaxační činnosti
	činnosti redukující stres
plány do budoucna	činnosti pro udržování nebo zlepšování vědomostí a dovedností
	adaptace na změny

Zdroj: Dvořáčková, 2012

3.4 Měření kvality života

Měření je obecně formulováno jako přiřazování numerického výrazu objektu měření sloužící k jejich reprezentaci na základě zákonů či pravidel. Může být prováděno buď přímo, nebo nepřímo. Přímé měření je založené na srovnání měřeného objektu s určitým standardním předmětem nebo se stupnicí měřicího přístroje. Naopak nepřímé měření zahrnuje přímé měření něčeho jiného a výpočty bývají prováděné na základě geometrických, fyzikálních či jiných zákonů (Berka, 1977). Přímě měřitelné obvykle bývají fyzikální projevy a nepřímo měřitelné pak určité sociální a psychologické charakteristiky. Základními vlastnostmi měření jsou reliabilita, validita a citlivost (Vaďurová, 2005).

Jarošová a Zeleníková definují termín reliabilita jako požadavek na formální přesnost měřicího nástroje. Reliabilní měření je takové, které nám při opakované aplikaci dává shodné výsledky, avšak jen pokud se stav pozorovaného objektu nezměnil (Jarošová a Zeleníková, 2014). Toto měření pak maximalizuje skutečné skóre a minimalizuje chybu. Avšak není to vlastnost každého nástroje, ale jen nástroje, jenž byl zkoušen za určitých podmínek na určitém výběrovém souboru. Reliabilita techniky měření je pojata jako míra, do níž měření poskytuje konsistentní, reprodukovatelné odhady toho, co je považováno za základní pravdivé skóre (Vaďurová, 2005). Ovšem problém uplatitelnosti reliability lze zdůvodnit potížími opakovaného měření společenských jevů (Berka, 1977).

Pro zkoumání reliability jsou vhodné tři postupy. Jedná se o „*test-retest reliability*“, měření paralelních testů a půlení testu. „*Test-retest reliability*“ je definována jako shoda opakovaných měření, která jsou oddělena určitým časovým intervalem. Dalším postupem je měření paralelních testů, což znamená shodu měření s jiným ekvivalentním měřením stejného konstruktů. Posledním postupem je tzv. „*split-half reliability*“ neboli půlení testu. Vyjadřuje, do jaké míry jsou jednotlivé části instrumentu měření konzistentní (Hendl, 2009).

Další vlastností je validita, která je úzce spjata s reliabilitou (Vařurová, 2005). Validita je vymezována jako požadavek na to, aby měření opravdu měřilo to, co předpokládáme, že měří. Odkazuje na přiměřenost, smysluplnost a užitečnost specifických závěrů, které jsou prováděny na základě výsledku měření (Hendl, 2009). Je také považována za míru odchylky od projektu měřicího experimentu, předpokládaného objektu či škálování, zvolené měřicí procedury nebo techniky, nebo také použitého měřicího nástroje a podobně. Problém požadavků validity je v teoretické i metodologické nevyjasněnosti řady problémů mimofyzikálního měření. (Berka, 1977).

V současnosti se rozlišuje obsahová, kriteriální a konstruktová validita. U obsahové validity se zjišťuje, do jaké míry měření opravdu reprezentuje určité vlastnosti nebo kvality. Kriteriální validita je posuzována na základě shody výsledků zaváděné procedury s nějakou kriteriální proměnnou nebo s jiným měřením, které je už ověřené. Kriteriální validita se zabývá teoretickými znaky měřené proměnné (Hendl, 2009).

Při procesu hodnocení je velice podstatná i citlivost nástroje. Jedná se o schopnost měření určit hypotetické změny v určitém časovém období. Signalizuje velikost změny u naměřených hodnot, které jsou závislé na změně kvality života v časovém rozmezí u stejného jedince nebo mezi jedinci či skupinami. Můžeme ji zjistit pokusnými projekty nebo longitudinálním měřením (Vařurová, 2005).

Dle Kirbyho (In Vařurová, 2005) lze tuto problematiku měřit na základě tří perspektiv. Za prvé jako objektivní měření sociálních ukazatelů, za druhé jako odhad celkové spokojenosti se životem a za třetí jako odhad spokojenosti s jednotlivými životními oblastmi. Kirby dále uvádí, že první hledisko zvané jako objektivní měření sociálních ukazatelů, kam patří například bezpečnost nebo vzdělávání, se hodí spíše pro měření kolektivní kvality života než pro jednotlivce. U druhého stanoviska považuje celkovou spokojenost za výsledek osobních hodnot a životního stylu. A co se týče

poslední z výše uvedených perspektiv, tak předpokládá, že do kvality života není zahrnuta životní úroveň, ale pouze spokojenost se životní úrovní.

3.5 Kvalita života a naplnění potřeb

Potřeba je chápána jako projev nějakého nedostatku, a to chybění něčeho, co je třeba napravit. Prožívání nedostatku ovlivňuje psychickou činnost člověka. Avšak tento pojem vyjadřuje i určité nedostatky biologické a nedostatky v sociálním životě jedince (Šrámková, 2007). Naplnění potřeb vede k vyrovnanému organismu a obnovené rovnováze. Proto jsou potřeby nezbytné, užitečné a také souvisí se zachováním kvalitního života (Šamánková, 2011).

Potřeby lze rozčlenit dle různých hledisek. Mohou se dělit podle podstaty člověka na biologické (potřeba potravy), psychické (pocit psychického bezpečí), estetické, sociální (sociální zázemí), sociální a kulturní (potřeba vzdělání), sebevyjádření a duchovní potřeby. Dále je můžeme rozdělit dle počtu osob, kterých se týkají na individuální a kolektivní, podle obsahu na materiální a nemateriální, nebo podle ekonomického pohledu na ekonomické a neekonomické. K dalším kritériím, na základě kterých je lze členit jsou kritéria naléhavosti (nezbytné, zbytné), četnosti výskytu (trvalé, občasně, výjimečné) a také času (současné, budoucí; Šamánková, 2011).

Americký psycholog Abraham Harold Maslow (1908–1970) sestavil hierarchicky organizovaný systém lidských potřeb, jehož základnu tvoří potřeby fyziologické a vrchol pak potřeby seberealizace. Pokud nejsou potřeby určitého stupně v hierarchii v dostatečné míře uspokojeny, další vzestupný krok nenastane. Ale to neznamená, že potřeby jedince musí být na každé úrovni zcela naplněny. Jedná se o:

- Potřeby fyziologické – potřeba kyslíku, tekutin, výživy, pohybu, tělesné pohody
- Potřeby bezpečí a jistoty – potřeba jistoty, stability, spolehlivosti, osvobození
- Potřeby afiliační – potřeba náležet ke skupině, někam a někomu patřit
- Potřeby úcty – potřeba být obdivován, mít kompetenci a respekt
- Potřeby seberealizace a sebeaktualizace – snaha vyjádřit vlastní individualitu, své schopnosti (Mastiliaková, 2014).

Obrázek 1: Maslowova hierarchie potřeb

Zdroj: vlastní zpracování podle Tureckiová, 2004

Způsob naplňování potřeb je ovlivněn různými okolnostmi. Jedná se zejména o takové faktory jako individualita jedince, kdy způsob prožívání a následně uspokojování potřeb ovlivňuje temperament osobnosti. Dalšími činiteli mohou být také kultura, rodina či onemocnění (Sikorová, 2011).

Uspokojování potřeb lze tedy chápat jako dynamický proces, který se mění s rozvojem společnosti a vývojem jejího politického a společenského klima. Mění se též zároveň s touhami a měnícími se ideály jednotlivce či skupin (Šamánková, 2011).

3.6 Porovnání kvality života zemí EU

Podle Dubské ze serveru „Statistika a my“ vybrané ekonomicko-sociální parametry vypovídají o tom, že v České republice je kvalita života na dobré úrovni. Za období 2004–2012 vzrostly příjmy jednoho člena domácností téměř o třetinu na 193 tis. Kč. HDP vzrostlo o 27,5 % a kupní síla lidí stoupala rychleji než výkonnost ekonomiky. V tomto období vzrostly příjmy na člena domácnosti nejvíce v krajích Moravskoslezský, Zlínský a Olomoucký. Naopak nejnižší růst zaznamenal kraj Karlovarský a Praha (Dubská, 2014).

Podstatným parametrem poukazující na to, jaká je úroveň kvality života, je práce. Česká republika měla v roce 2013 šestou nejnižší nezaměstnanost v Evropské unii. Zatímco dlouhodobá nezaměstnanost v EU rostla, v ČR se od poloviny roku 2012 snižovala. Co se týče podílu osob, které jsou v práci vystaveny rizikům ohrožující jejich zdraví, byl průměr ČR také nižší, než činil průměr EU. Avšak podíl nízkopříjmových osob na celkovém počtu zaměstnanců měla ČR horší, než evropský průměr (Dubská, 2014).

Co se týče dalších ukazatelů jako pracovní neschopnost, lidé v ČR od roku 2000 čerpali méně, ale o to delších neschopenek. Z 30 dní se prodloužila na 44 dní. V roce 2012 občané zaplatili 46,3 mld. Kč za lékařskou péči, což je 3,3 krát více než v roce 2000. S rozvojem soukromého školství, stoupaly i výdaje na vzdělání. Avšak mezi pozitivní jev se řadí pokles kriminality v letech 2004-2012, díky čemuž se Česko zařadilo do třetiny evropských zemí s nejnižší kriminalitou (Dubská, 2014).

Ve studii OECD „*How's life*“ zaměřené na kvalitu života vybraných zemí světa, jsou za nejdůležitější kritéria pro dobrý život považovány především příjem občanů, kvalita bydlení, úroveň zdravotnictví, uplatnění na trhu práce, úroveň veřejné správy, kvalita životního prostředí, dostatek sociálních kontaktů, přístup ke vzdělání a kriminalita. Dle tohoto výzkumu bylo zjištěno, že kvalita života občanů za posledních patnáct let stoupla. Prokázalo se, že občané OECD žijí déle a jsou vzdělanější (OECD, 2011).

Podle deníku finance.cz ze studie vyplývá, že nejspokojenější se svým životem jsou skandinávské země, zejména pak Dánové, a to i přesto, že je v Dánsku nejvyšší míra zdanění ze všech členských zemí OECD. Důvodem této spokojenosti je především dobrá ekonomická prosperita, kterou se tyto země vyznačují. Mohou se pyšnit vysokým HDP na jednoho obyvatele, výbornými pracovními podmínkami s krátkým pracovním týdnem, kvalitním školstvím a zdravotnictvím, nízkou kriminalitou a nízkou nezaměstnaností. Tito občané mají i oproti jiným státům spokojenější rodinný život a kvalitnější mimopracovní vytížení. Avšak někteří lidé v nejbohatších zemích světa se svým životem spokojeni nejsou. Především pokud nemají fungující rodinu a přátele nebo se necítí bezpečně (Gola, 2011).

Jak již bylo výše zmíněno, nejspokojenější se svým životem jsou podle tohoto výzkumu Dánové, za nimi následují Kanadčané a Norové. V první desítce se umístila i Austrálie, Nový Zéland, Švédsko, Švýcarsko, Finsko, Izrael či Rakousko. Mezi země OECD, jejichž občané jsou spokojeni nadprůměrně, se řadí Irsko, Nizozemí, USA, Lucembursko, Velká Británie, Belgie, Island, Brazílie, Francie, Mexiko a Německo. Česko, Itálii, Španělsko, Japonsko a Slovensko najdeme mezi zeměmi, jejichž občané jsou se svým životem spokojeni méně, než průměr všech zemí OECD. Nejméně spokojeni jsou pak občané Maďarska, Portugalska, Estonska, Polska a Řecka (OECD, 2011).

4. CHARAKTERISTIKA OBCE

Starovice se nachází v Jihomoravském kraji v okrese Břeclav. Jedná se o menší obec o rozloze katastru 819,25 ha a leží na severozápad od města Hustopeče, které je nejbližším největším městem k této obci (Obec Starovice, 2016). Počet obyvatel k 1. 1. 2015 činil celkem 892 obyvatel (Český statistický úřad, 2016). Obec spadá do správního obvodu obce s rozšířenou působností města Hustopeče, kde najdeme i pověřený obecní úřad (Peníze.cz, 2000).

Spolu s dalšími obcemi tvoří Starovice mikroregion Hustopečsko. Celý mikroregion se rozkládá na území Dyjskosvrateckého úvalu v oblasti Novomlýnských nádrží a jižního okraje Ždánického lesa. Toto území patří do oblasti nejstaršího osídlení, které vznikalo na počátku 13. – 15. století a v současné době na ploše 27 416 ha žije 36 015 obyvatel. Mikroregion sdružuje celkem 29 obcí. Členové jsou: Boleradice, Borkovany, Bořetice, Brumovice, Diváky, Horní Bojanovice, Hustopeče, Kašnice, Klobouky u Brna, Kobylí, Krumvíř, Křepice, Kurdějov, Morkůvky, Němčičky, Nikolčice, Popice, Pouzdřany, Starovičky, Starovice, Strachotín, Šakvice, Šitbořice, Uherčice, Velké Hostěrádky, Velké Němčice, Velké Pavlovice, Vrbice a Zaječí (Mikroregion Hustopečsko, 2014).

O tom, že Starovice již v minulosti patřily mezi významné vinařské obce, svědčí dochovaná pečeť z roku 1646 s motivem vinařského nože a vinného keře se dvěma hrozny a množstvím vinných sklepů nacházejících se za obcí. Sklepy jsou seskupeny do třech nepravidelných řad umístěných kaskádovitě nad sebou. Většina sklepů byla postavena v letech 1809–1815 a dodnes zde stojí a slouží svému účelu i přesto, že dochází ke stavbám sklepů novějších a modernějších (Prezentace obcí mikroregionu Hustopečsko, 2007).

Obrázek 2: Lokalizace obce Starovice

Zdroj: *Mapy.crr.cz*

4.1 Demografické údaje

Dle serveru „Regionální informační servis“ počet obyvatel k 1. 1. 2015 činí 892 obyvatel, z toho 436 jsou muži a 456 ženy. Nejvíce obyvatel se nachází ve věkové kategorii 15–59 let, přičemž poměr mužů a žen je téměř vyrovnaný. Oproti tomu nejméně obyvatel je v kategorii 60–64 let (Regionální informační servis, 2012)

Co se týče přírůstku obyvatelstva, tak v obci mírně převládá počet zemřelých nad živě narozenými, přičemž počet zemřelých mužů a žen je vyrovnaný. Dále můžeme konstatovat, že počet přistěhovalých v daném roce převyšoval počet vystěhovalých. I přes vyšší počet zemřelých však obec v tomto roce zaznamenala přírůstek obyvatelstva (Regionální informační servis, 2012).

Počet uchazečů o práci se pohybuje kolem 44 uchazečů, z čehož 25 tvoří muži a 19 ženy. Jedná se zejména o obyvatele se středním vzděláním s výučním listem. Avšak hlášené volné místo v obci je pouze jedno (Regionální informační servis, 2012).

Když se vrátíme do minulosti, tak z dat ze sčítání lidu, domů a bytů 2011, prováděného Českým statistickým úřadem vyplývá, že počet obyvatel byl ve výši 834, z toho byli 411 muži a 423 ženy. Nejvíce obyvatel bylo zastoupeno ve věkové kategorii 15–64 let a nejméně v kategorii 65 a více let. Co se týče vzdělání, tak nejvíce lidí v obci mělo střední odborné vzdělání bez maturity a nejméně vyšší odborné vzdělání. Ze sčítání bylo také zjištěno, že kromě 10 lidí měli všichni obyvatelé českou a moravskou národnost a jen 191 lidí se v roce 2011 přihlásilo k náboženské víře. Co se týče

rodinného stavu, tak nejvíce osob bylo ženatých či vdaných a nejméně osob rozvedených (Český statistický úřad, 2016).

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo činilo celkem 435 obyvatel, z čehož 393 bylo zaměstnaných a 42 obyvatel nezaměstnaných. Nejvíce lidí pracovalo v odvětví průmyslu a nejméně v odvětví ubytování, stravování a pohostinství. Méně než polovina těchto obyvatel denně dojížděla do zaměstnání či školy mimo obec (Český statistický úřad, 2016).

Dále ze sčítání můžeme zjistit, že se zde nacházelo celkem 264 domů, z toho trvale obydlených domů bylo 240 a neobydlených 24. Fyzické osoby vlastnily celkem 216 domů, bytové družstvo 2 domy, jiná právnická osoba 1 dům a formou spoluvlastnictví bylo vlastněno 17 domů. Bytů zde bylo celkem 288, z toho jich bylo 264 obydlených a 24 neobydlených. Nejvíce bytů měly ve vlastnictví fyzické osoby a to celkem 231, bytové družstvo vlastnilo 8 bytů a formou spoluvlastnictví vlastníků bytů bylo 20 (Český statistický úřad, 2016).

4.2 Historie, památky a tradice

Vznik Starovic lze datovat až do 12. století. Jejich jméno je odvozeno od osobního jména Styr, a proto by správné znění obce mělo být Styrovice. Jméno obec přijala pravděpodobně podle pána vsi nebo zakladatele rodu jménem Styr (Obec Starovice, 2016). První písemnou zmínku o obci můžeme nalézt již z roku 1322, kdy Fricek z Egengerku prodal Starovice královně Elišce Rejčce. Královna záhy obec darovala klášteru ve Starém Brně, kde poslední roky svého života pobývala (Jihomoravský kraj: města a obce Jihomoravského kraje, 2008). Roku 1327 král Jan osvobodil Starovice od roboty a v roce 1383 jí bylo uděleno odúmrtní právo, což znamená, že občané mohli svůj majetek odkazovat i jiným příbuzným v případě, že neměli přímé dědice. V 16. století získali obec Lichtenštejnové, kteří potřebovali peníze na válku proto Turkům. V roce 1543 byla obec abatyší starobrněnského kláštera Barborou osvobozena od odevzdávání vinného desátku a zřekla se práva šenkovat panského vína. První zmínka o škole v této obci je z roku 1643, kdy učitelem byl luterský sedlák Jiří Janc. V tomto roce se v obci objevili Švédové, kteří byli vyhnáni, avšak další jejich vpád byl zaznamenán v roce 1648. Kolem roku 1679 byla oblast kolem Hustopečí a tedy i Starovice zamořeny morem. V dalších letech docházelo především k různým výstavbám. Například v roce 1786 byla postavena fara a v letech

1870–1882 se v obci začaly budovat silnice. Roku 1908 byla vysázena kaštanová alej u příležitosti šedesátileté vlády císaře Františka Josefa Habsburského a obec se dodnes může touto dominantou pyšnit. V období 1916–1917 bylo veliké sucho a hlad, lidé měli nedostatek potravin, uhlí, svíček a ostatních nezbytností. V roce 1926 byly ve Starovicích velké záplavy. V tomto roce také došlo k obrovskému poškození vinic, důsledkem napadení réwokazem. Roku 1927 začala výstavba vodovodu a roku 1928 pak byl vodovod zprovozněn. Po druhé světové válce bylo založeno JZD, které mělo 25 členů. K roku 1954 bylo na místní radnici zřízeno kino, které promítalo 2x týdně. Myslivna byla postavena v roce 1963 a Jednota v roce 1965. O rok později byla zřízena mateřská školka a dokončena stavba rybníku. V dalších letech pak docházelo k různým výstavbám zařízení a opravám (Obec Starovice, 2016).

Starovice se mohou pyšnit i několika památkami. Nejvýznamnější z nich je kostel sv. Jiří a Mikuláše z 16. století (Památky a církevní stavby mikroregionu Hustopečsko, 2007). Koncem 16. století byla původní kaple, o níž byla první písemná zmínka roku 1476 přestavěna na kostel, který byl posléze zasvěcen sv. Jiří a Mikuláši. Roku 1791 došlo k rozsáhlé přestavbě a z původní stavby byla zachována pouze věž. V roce 1885 byl pak kostel rozšířen a získal tak nynější podobu. Během první světové války byly z kostela odebrány zvony a v roce 1924 byly nahrazeny novými. Poslední opravy proběhly v letech 1996–1999 (Hrady.cz, 1995). Dalšími památkami na území obce jsou fara, socha Immaculáty z roku 1741, kříž s Kristem z roku 1792, socha sv. Antonína, kaplička a socha sv. Gotharda (Památky a církevní stavby mikroregionu Hustopečsko, 2007).

V obci se každoročně konají tradiční hody, které nejprve organizovala zájmová skupina Folklórní kroužek Starovice, avšak poté co toto sdružení zaniklo, převzali iniciativu sami stárci. Co se týče kroje, tak stárci a stárky převzali kyjovský kroj, který se u dívčí verze skládá z plátěné halenky, která je u krku černě vyšívána, z rukávce zdobené bílou krajkou a červenou mašlí, z červené kordulky zdobené krajkou a flitry, z 3–4 bílých spodniček, vrchní červené sukně s bílou zástěrkou, z černých lodiček a z červeného šátku nebo kotůče pro první stárku. Oproti tomu se chlapecký kroj skládá z vyšívané plátěné košile, kalhot, kordulky a mářinky (vše v tmavomodré barvě vyšívané jemnou výšivkou), z černých kožených čízem, klobouku a opasku bohatě zdobeného flitry (Tradice a folklór mikroregionu Hustopečsko, 2007).

4.3 Vybavenost obce

V obci jsou pro obyvatele zajištěny základní služby. Je zde k dispozici obchod se smíšeným zbožím, který provozuje společnost Jednota Mikulov. Dále zde můžeme najít hostinec, kadeřnictví, kosmetiku, pedikúru, poštu či ordinaci praktického lékaře. Občané mají možnost napojit se na kabelovou televizi, kterou provozuje firma Noel s. r. o. V obci jsou pro občany k dispozici i vzdělávací služby jako je lidová knihovna a Mateřská školka Kaštánek, která své jméno dostala podle místní kaštanové aleje u areálu zdejší myslivny. Její kapacita je 54 dětí a kromě nově vybaveného interiéru nabízí dětem prostornou zahradu s dětským hřištěm (Obec Starovice, 2016). Obecní knihovna nabízí svým občanům rozmanité služby jako je výpůjčka knih a časopisů, meziknihovní výpůjční služba, internet a zejména pro starší občany donáška knih do domu. V knihovně se konají i různé přednášky či akce na podporu četby jako je vyhlásování titulu Čtenář roku (Obecní knihovna Starovice, 2016). Místní obyvatelé mohou využívat i služeb školní jídelny, která slouží především pro stravování dětí v mateřské školce, ale i pro studenty či důchodce. Objekt jídelny je možné pronajmout i pro různé druhy oslav nebo je možné si objednat přípravu chlebičku, koláčů či catering. Včetně toho se zde vaří hodové speciality, zvěřinové speciality či svatomartinská husa. Avšak za některými službami či úřady si občané musí dojet do nedalekých Hustopečí, kde sídlí stavební, matriční, finanční a katastrální úřad. V obci je také situováno pár penzionů, kde je možno se ubytovat. Stojí zde například Penzion Kazi, Penzion Starovice nebo Sklep Starovice (Obec Starovice, 2016). Co se týče informování místních občanů, obec používá především rozhlasové vysílání nebo informační kanál přístupný na kabelové televizi. Čtyřikrát do roka vychází i oficiální zpravodaj s názvem Štarvický panter a články o obci můžeme najít i v regionálních novinách Břeclavský deník.

V obci působí i několik firem a podnikatelů. Jedná se například o řemeslníky v oboru elektromontáží, instalatérství, kovářství, kominictví a řada dalších drobných podnikatelů (Peníze.cz, 2000). Sídlí zde třeba i firma Rotary Lely Service, spol. s r. o. zabývající se servisem zahraničních zemědělských strojů a prodejem náhradních dílů a olejů pro zemědělské stroje (Rotary Lely Service, 2002). Společnost Bohemia Canopus spol. s r. o., která nabízí občanům i turistům posezení v místní vinotéce a prodejem a výrobou krmiv a krmných směsí se zabývá firma Chr. Hansen Czech Republic, s. r. o. (Peníze.cz, 2000).

Někteří obyvatelé se mohou pochlubit členstvím v zájmových organizacích, kterých je v obci celkem šest. Patří sem TJ Sokol Starovice, Vinařský spolek, Hasiči, Myslivci, Rybáři a Musher's Club Pohoda Starovice. Tělovýchovná jednota Sokol má v současné době 130 členů a je největší zájmovou organizací v obci. Členové této organizace se aktivně podílejí na pořádání sportovních a kulturních akcí v obci. Cílem Vinařského spolku je podporovat a rozvíjet pěstování révy vinné a výroby vína a udržovat vinařské tradice. Další významnou organizací je sdružení myslivců, které tvoří 18 členů a povinností každého člena je péče o přidělená krmná zařízení a příkrmování zvěře v době strádání. Činnost rybářského svazu je však v posledních letech velmi omezená, z důvodu rekonstrukce místního rybníku, ve kterém byla v minulých letech hlavně v letních měsících špatná kvalita vody a docházelo k úhynu ryb (Obec Starovice, 2016).

V obci najdeme i několik sportovní zařízení jako je fotbalové hřiště, tenisové kurty a kulturní sál vhodný pro stolní tenis, volejbal a jiné. Také se zde občas konají sportovní turnaje jako turnaj ve stolním tenise nebo tenisový turnaj. Tyto akce pořádá již zmiňovaná zájmová organizace TJ Sokol Starovice (Obec Starovice, 2016). Pro cyklisty je zde k dispozici Velkopavlovická vinařská stezka, která je součástí projektu Moravské vinařské stezky. Tato stezka je dlouhá 110 km a vede po silnici 3. třídy a úseky napříč vinohrady, které jsou zejména terénního charakteru (Moravské vinařské stezky, 2000).

V obci se každoročně koná řada kulturních akcí, které se většinou pořádají v areálu myslivny, kde je pro tyto účely postavené pódium s parketem. Pořádá se zde Myslivecká zábava, kde myslivci podávají zvěřinové speciality jako guláš, flamendr nebo medailonky. K tomu všemu hraje předem zajištěná kapela. Areál myslivny slouží i pro další kulturní akce, jako je Starovické vinobraní nebo Kaštan fest, což je oslava staré kaštanové aleje u myslivny, která v roce 2008 oslavila 100 let od vysázení. Na této oslavě hraje živá hudba. Pro děti je zde pořádán Dětský den, kdy obec pro děti připraví několik soutěžních disciplín a děti mezi sebou závodí a jako odměnu si odnesou balíček sladkostí. Celá slavnost končí táborákem. Za zmínku stojí i tradiční Krojované hody, které zpravidla probíhají předposlední víkend v srpnu. Program trvá od pátku do neděle a zahrnuje stavění máje, předhodovou diskotéku, zvaní po obci, večerní zábavu a odpolední zábavu. K tanci a poslechu hraje dechová hudba. Podobně probíhají Babské hody, s tím rozdílem, že trvají jen jeden den a v krojích chodí oblečeny pouze ženy.

Některé další slavnosti se pak odehrávají v kulturním domě, který je kousek od areálu myslivny. Zde se konají akce, které probíhají v zimních měsících nebo za nepříznivého počasí. Jedná se zejména o Maškarní ples pro děti, Maškarní ples pro dospělé, košty vín a Setkání se seniory. Pro pobavení dětí v obci dále probíhají různé hasičské závody, Pálení čarodějnic nebo Drakiáda, což jsou závody v pouštění létajících draků. Krátce před Vánoci je před kostelem připraven krátký program, jenž předchází rozsvícení vánočního stromečku. Lidé zpívají vánoční koledy a upijí punč či svažené víno. O zábavu se zde starají i děti z místní mateřské školy, které si připraví různé básničky a písničky.

Co se týče dopravy, tak obcí prochází státní silnice 3. třídy č. 00220, která se napojuje na státní silnici 2. třídy č. 425 vedoucí do Hustopečí, kde je také možnost napojit se na dálnici D2 (Obec Starovice, 2016). Po této dálnici trvá cesta do Brna zhruba 25 minut. V obci najdeme dohromady tři autobusové zastávky – Starovice Medipharm, Starovice obec a Starovice rozcestí.

4.4 Životní prostředí

I Starovice jako řada dalších obcí se aktivně podílí na třídění odpadu. Po obci jsou rozmístěny kontejnery na sklo, plasty a několikrát do roka se pořádá sběr papíru, oblečení, železa a nebezpečných odpadů (Obec Starovice, 2016). Byla zde z důvodu ochrany životního prostředí zbudována i čistírna odpadních vod a sběrný dvůr.

Co se týče druhů pozemků, tak nejvíce hektarů půdy v katastru obce zabírá půda zemědělská. Jedná se celkem o 705 ha, z toho 530 ha zaujímá orná půda, 111 ha vinice, 50 ha ovocné sady, 11 ha zahrady a 3 ha trvalé travní porosty. Zbylých 114 ha připadá na půdu nezemědělskou, kde 6 ha zabírají vodní plochy, 11 ha lesní půda, 15 ha zastavěné plochy a 82 ha ostatní plochy (Regionální informační systém, 2012). Na základě těchto údajů lze vypočítat koeficient ekologické stability, který činí 0,31, což znamená, že se jedná o území, které je intenzivně využíváno zejména zemědělskou výrobou. Jedná se o ekologicky labilní ekosystém, který vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie. Tento koeficient vychází z poměru zastoupení ploch relativně stabilních a ploch relativně labilních. Metoda je založena na zařazení krajinné plochy do skupiny, která je buď labilní, nebo stabilní (Maier, 2012).

V obci bylo zrealizováno několik projektů z operačního programu životní prostředí podporovaných z rozpočtu EU. Jedná se o revitalizaci Starovického rybníka,

kdy došlo k odbahnění rybníka, úpravám v zátopě a vybudování výpustného objektu. Na tento projekt dostala obec příspěvek z EU ve výši 10 268 799 Kč. Celkové náklady činily 14 090 553 Kč. Další zrealizovaný projekt se také týká revitalizace místního rybníka, kdy bylo provedeno založení trávníku a výsadba nových dřevin. Na tento projekt obec dostala z EU 4 088 273 Kč z celkové částky 4 303 445 Kč. V rámci projektů podporovaných ze strukturálních fondů také došlo k vybudování sběrného dvoru odpadů ve Starovicích, jehož cílem bylo především zlepšit kvalitu v odpadovém hospodářství a doplnit systém odděleného sběru a svozu odpadů. Projekt se vyšplhal celkem na 5 066 592 Kč, z čehož 4 306 603 bylo poskytnuto z evropských dotací. Za zmínku stojí i vybudování čistírny odpadních vod a kanalizace v obci, na kterou bylo vyhrazeno 48 914 600 Kč z EU. Celkové náklady na tento projekt činily 67 090 418 Kč (Regionální informační systém, 2012).

4.5 Rozpočet obce

Saldo rozpočtu v roce 2015 činilo 1 921 908 Kč. Příjmy činily celkem 12 048 831 Kč, z toho 7 135 563 Kč tvořily příjmy daňové, 3 279 761 Kč přijaté transfery, 1 626 887 Kč příjmy nedaňové a pouze 6 620 Kč kapitálové příjmy. Po převedení do procent vypadá situace následovně. Příjmy daňové se na celkovém rozpočtu podílely 59,2 %, přijaté transfery 27,2 %, příjmy nedaňové 13,5 % a kapitálové příjmy 0,1 % (Monitor, 2016).

Celkové výdaje byly v roce 2015 ve výši 10 126 923 Kč. Přičemž 6 791 079 Kč se vynaložilo na služby pro obyvatelstvo, 1 699 528 Kč na všeobecnou veřejnou správu a služby, 1 567 278 Kč na průmysl a ostatní odvětví hospodářství, 45 145 Kč na bezpečnost státu a právní ochranu, 23 655 Kč na sociální věci a politiku zaměstnanosti a pouze 238 Kč na zemědělství, lesní hospodářství a rybářství. V procentuálním zastoupení nejvíce procent zaujímají služby pro obyvatelstvo a to 67,1 %, dále pak všeobecná veřejná správa a služby se na celkových výdajích podílí 16,8 %, průmysl a ostatní odvětví hospodářství 15,5 %, bezpečnost státu a právní ochrana 0,4 %, sociální věci a politika zaměstnanosti 0,2 % a zemědělství, lesní hospodářství a rybářství 0 % (Monitor, 2016).

Vývoj salda rozpočtu měl v období 2010–2015 kolísavou tendenci. Nejlépe na tom obec byla v roce 2013, kdy saldo činilo 3 034 350 Kč a nejhůře v roce 2011, kdy se dostalo až do minusových hodnot, a to až do -7 214 689 Kč. Obec v roce 2015 uhradila

úroky ve výši 26 250 Kč a splátky jistin půjčených prostředku ve výši 431 598 Kč. Náklady v tomto období činily 8 522 600 Kč a výnosy 9 221 427 Kč. Výsledek hospodaření byl tedy ve výši 698 824 Kč (Monitor, 2016).

4.6 Srovnání života ve městě a na venkově

Klára Šustrová a Martin Šimon provedli výzkum, který se zabýval tématem migrace lidí z města na venkov. Informace sesbírali pomocí polostrukturovaných rozhovorů s 81 migranty, kteří se přestěhovali z měst na venkov. Výsledkem tohoto výzkumu byly vyhodnoceny negativa a pozitiva života ve městě a na venkově (Temelová a kol., 2012).

Mezi nejčastější negativa života ve městě respondenti identifikovali zhoršenou kvalitu životního prostředí, zahuštěnost a přeplněnost prostoru. Nejvíce jim vadil nižší podíl zeleně na celkové ploše města, zvýšená hladina hluku, špatné ovzduší a velká vzdálenost do neurbanizované přírody. Respondentům se také nelíbilo, že život ve městě plyne příliš rychle, lidé si zde neváží zdrojů, plýtvají a žijí sobecky. Vadí jim i vyšší cenová hladina ve městě. Dle nich souvisí zvýšené finanční náklady nejen s vyššími cenami, ale také s většími nákupními možnostmi a tlakem k vyšší spotřebě (Temelová a kol., 2012).

Naopak jako pozitiva života ve městě lidé vnímají širší výběr služeb a pracovních příležitostí. Respondenti zde oceňují také kulturní vyžití. Lidé zde nejsou tolik závislí na vlastnictví automobilu jako lidé na venkově, pro které je to nezbytnost. Dalším pozitivem jsou sociální vazby a emocionální blízkost k místu (Temelová a kol., 2012).

Mezi pozitiva života na venkově dle respondentů patří blízkost přírody a kvalitnější bydlení. Na základě výzkumu je tento fakt nejvíce zmiňován mladými vzdělanějšími lidmi. Lidé chtějí být více v kontaktu s přírodou a chtějí vlastnit větší obytnou plochu. Migranti si vybírali lokalitu pro přestěhování hlavně z důvodu citového vztahu k místu nebo z důvodu bližších mezilidských vztahů. Dalšími příčinami stěhování z města na venkov respondenti uvedli levnější životní styl, klid, harmonizaci těla a mysli a nabití energie. Lidé zde také mohou provozovat řadu koníčků, které ve městě provozovat nemohou (Temelová a kol., 2012).

Co se týče negativ života na venkově, tak respondenti uvedli jako největší problém pracovní uplatnění. Stěžují si na nízkou kvalitu nabízených pracovních příležitostí a malé finanční ohodnocení. Další problém vidí v rozdílném životním stylu

starousedlíků a nově příchozích. Negativně vnímaná je i špatná dostupnost služeb a dopravní obslužnost. V některých obcích se nachází menší obchody, které jsou špatně zásobeny a jsou dražší. Musí proto pro potraviny dojíždět do větších měst (Temelová a kol., 2012).

Z podobného výzkumu, jehož hlavní řešitelkou je prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc. zaměřeného na zkoumání životní strategie ekonomicky aktivního respondenta, jeho vztah k životu a práci na venkově a jeho vazbu na obec. Výzkum byl prováděn na základě dotazníkového šetření a čítal celkem 2 000 respondentů z obcí do 2 tisíc obyvatel z celé České republiky. Na základě tohoto průzkumu vyplývá, co občané jednotlivých obcí vnímají jako pozitivní a negativní vlivy působící na venkov. Mezi prvky, které na venkov působí negativně, na prvním místě zvolili jednoznačně průmysl. Naopak jako pozitivní prvek je vnímáno ekologické zemědělství a ochrana přírody (Majerová, 2007).

Tato autorka se podílela i na dřívějším výzkumu z roku 2004, kdy předmětem zkoumání byl okruh problémů týkající se života mladých a starých lidí. Z tohoto výzkumu je zřejmé, že starší lidé mají pevnější citový vztah k místu svého bydliště než obyvatelstvo mladší (Majerová, 2005).

5. PRAKTICKÁ ČÁST

5.1 Výzkumné otázky

Na základě teoretické části práce byly sestaveny výzkumné otázky. Hlavní výzkumná otázka předkládané práce zní: Jsou obyvatelé se životem v obci spokojeni? Z této hlavní výzkumné otázky byly sestaveny tyto podotázky:

- Jak obyvatelé vnímají kvalitu života ve své obci v porovnání s obcemi jinými?
- Jak jsou občané obce spokojeni s konkrétními oblastmi kvality života?
- Zajímají se občané o dění v obci?
- Z jakých zdrojů získávají obyvatelé obce informace o dění v obci?
- Která oblast by podle občanů měla být do budoucna rozvíjena?
- Co obyvatelům v obci schází?
- Plánují občané v obci bydlet i do budoucna?

5.2 Cíl výzkumu

Cílem práce bylo posoudit, zda jsou obyvatelé obce spokojeni či nespokojeni s kvalitou života v obci. Pomocí dotazníkového šetření byl zjišťován pohled místního obyvatelstva na kvalitu života v obci a jejich vnímání jakým směrem by se obec v budoucnu měla rozvíjet.

5.3 Struktura dotazníkového šetření

V samotném úvodu dotazníku jsou respondenti informováni o osobě tazatele. Následně jsou požádáni o vyplnění dotazníku a informováni o cíli, přínosu pro tazatele, o přibližném času vyplnění a pokynech ke správnému vyplnění. Dotazník je přiložen v přílohách na konci práce.

Dotazník čítal celkem 13 otázek, z čehož 9 otázek bylo uzavřených, 2 polouzavřené, 1 otevřená a 1 otázka obsahovala odpovědi pomocí škál. První otázky se týkaly celkové spokojenosti se životem v obci a porovnání s jinými obcemi. Poté byli respondenti dotázáni na spokojenost s jednotlivými složkami kvality života v obci. Následovaly otázky týkající se informování místních občanů a dotazy na budoucí rozvoj obce. Na závěr byly umístěny identifikační otázky týkající se respondentova pohlaví, věkové kategorie, vzdělání a ekonomické aktivity.

U uzavřených a polouzavřených otázek byla možná pouze jedna odpověď kromě otázky číslo 5, kde bylo možno označit více variant odpovědí. Respondenti u zcela

uzavřených otázek kroužkovali své odpovědi, u polouzavřených měli možnost připsat variantu, která zde nebyla nabízena nebo zakroužkovat již definovanou odpověď. K dispozici byla i jedna otevřená otázka, kde dotazovaní mohli vyjádřit i jinou oblast pro rozvoj obce, která v dotazníku nebyla uvedena. U otázky škálového typu byly vymezeny čtyři škály. Občané se zde mohli vyjádřit, zda jsou s jednotlivými oblastmi života spokojeni, spíše spokojeni, spíše nespokojeni či nespokojeni. Zvolený stupeň škály se u jednotlivých oblastí rovněž zakroužkoval.

5.4 Charakteristika výzkumného souboru

Průzkum probíhal v měsíci dubnu roku 2016 v obci Starovice. Předmětem výzkumu bylo především zjistit, jak jsou místní obyvatelé spokojeni s jednotlivými oblastmi života, jestli se zajímají o dění v obci, co si myslí, že by se do budoucna mělo v obci rozvíjet, co jim chybí a jestli zde nadále plánují bydlet. Dotazník byl určen výhradně pro obyvatele Starovic, kteří dosáhli věku 18 let. Věková hranice byla zvolena z důvodu usnadnění sběru dat, jelikož u mladších respondentů je pro vyplnění nutný souhlas rodičů. Tento dotazník měl formu tištěného formuláře a samotný sběr dat probíhal nepřímo, především prostřednictvím rodinných příslušníků, přátel a známých. Z celkového počtu 140 rozdaných dotazníků se vrátilo 133. Bylo tedy sesbíráno celkem 127 zcela vyplněných dotazníků a 6 dotazníků bylo vyřazeno.

6. ZPRACOVÁNÍ A INTERPRETACE VÝSLEDKŮ

V následující části jsou vyhodnoceny výsledky z dotazníkového šetření. Jednotlivé otázky, na které respondenti odpovídali, jsou graficky znázorněné a okomentované. Grafy byly vytvořeny za použití programu Microsoft Excel. Jednotlivé otázky se člení do pěti okruhů:

1. Otázky identifikačního charakteru.
2. Otázky týkající se spokojenosti obyvatel se životem v obci a jejich srovnání s jinými obcemi.
3. Otázka zaměřená na spokojenost s konkrétními složkami v obci.
4. Otázky dotazující se na informovanost místních občanů.
5. Otázky týkající se budoucího rozvoje.

Identifikační otázky jsou v samotném dotazníku uvedeny až na konci, ale z důvodu lepší představy o profilu respondentů byly v této práci vyhodnoceny jako první.

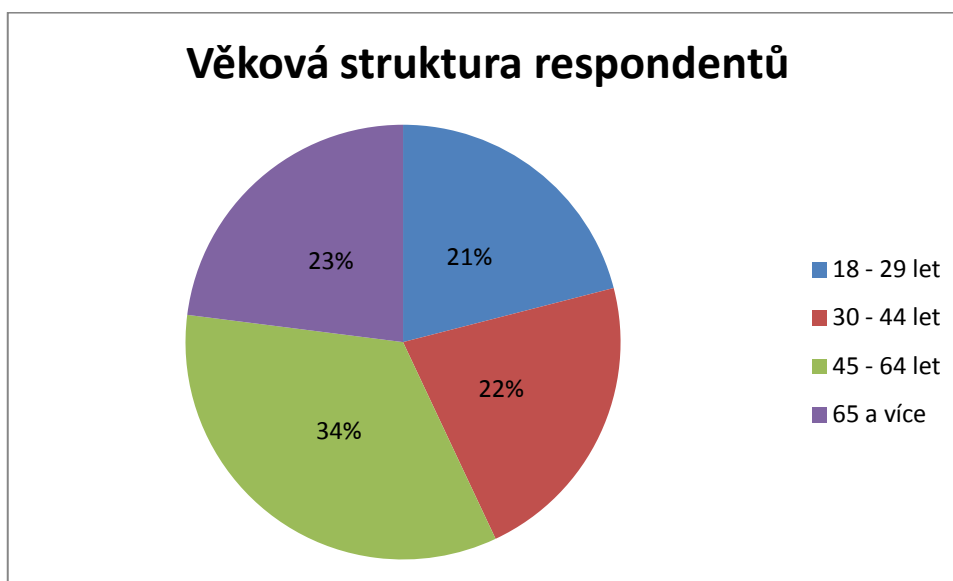
6.1 Výzkumný soubor

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 41 % (52) mužů a 59 % (75) žen. Toto složení tedy odráží převahu žen nad muži v obci. Jak již bylo zmíněno v kapitole 3.1 počet mužů k 1. 1. 2015 činilo 436 a počet žen 456.

Dotazník byl distribuován pouze osobám starším 18 let. Věkové kategorie byly rozděleny celkem do čtyř kategorií. První kategorie byla od 18–29 let, druhá 30–44 let, třetí 45–64 let a poslední 65 a více let.

Nejvíce osob bylo zastoupeno v kategorii 45–64 let, což činilo celkem 34 % osob, 23 % osob se nacházelo ve věkové kategorii 65 a více let, 22 % v kategorii 30–44 let a v kategorii 18–29 let to bylo 21 %. Jak je z grafu č. 1 vidět, tak rozložení dle věkových skupin je vcelku rovnoměrné.

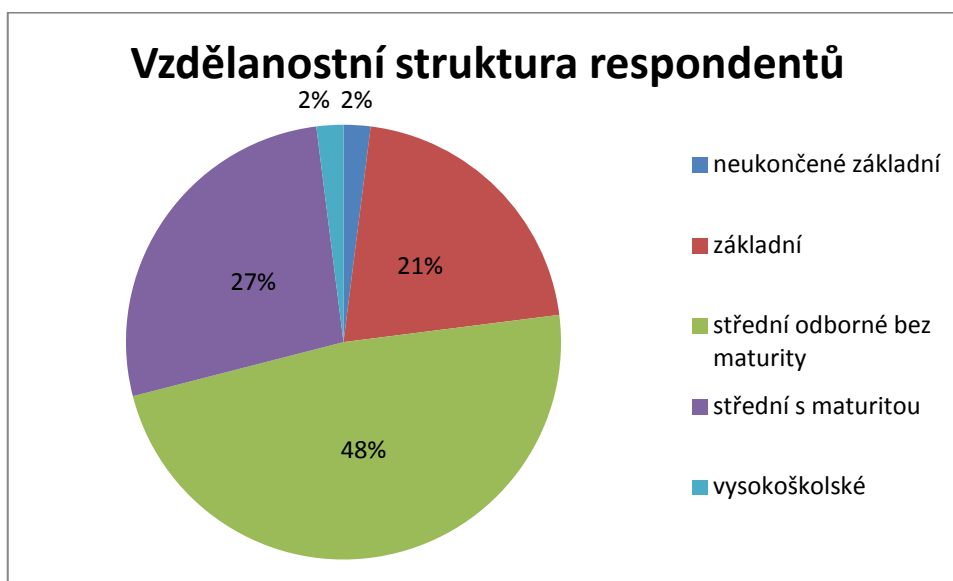
Graf 1: Věk respondentů

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování

Rozložení respondentů podle nejvyššího dosaženého vzdělání už tak rovnoměrné není. Nejvíce osob mělo střední odborné vzdělání bez maturity. Tuto kolonku zaškrtilo celkem 61 (48 %) občanů. Zhruba o polovinu méně, tedy 34 (27 %) osob uvedlo, že má střední vzdělání s maturitou. K základnímu vzdělání se přihlásilo 27 (21 %) respondentů, k vysokoškolskému pouze 3 (2 %) a k neukončenému základnímu 2 (2 %). V grafu č. 2 můžete vidět procentní zastoupení respondentů v jednotlivých věkových kategoriích.

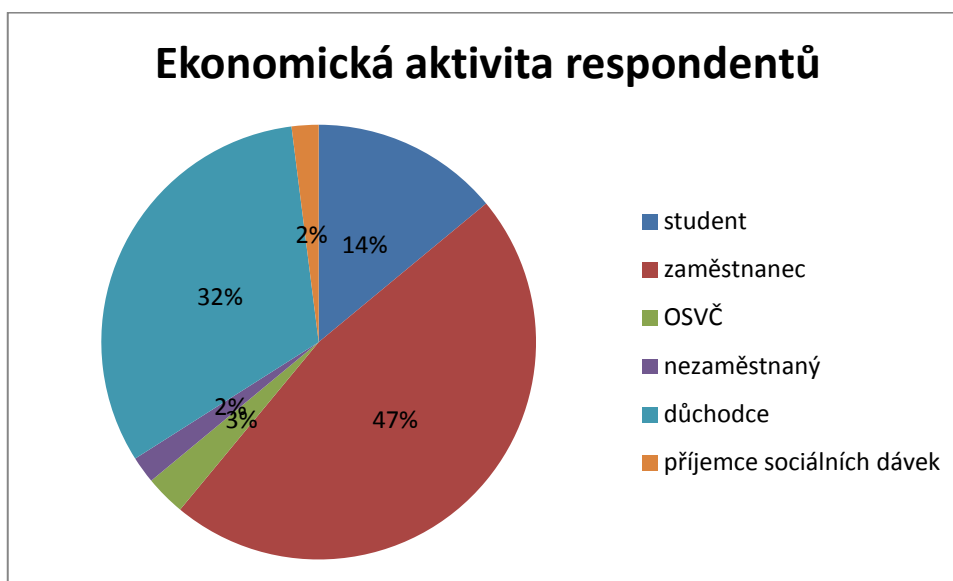
Graf 2: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní práce

Z hlediska ekonomické aktivity se na dotazníkovém šetření nejvíce podíleli zaměstnanci. Tedy celkem 60 (47 %) osob uvedlo, že jsou zaměstnanci. Další početnou skupinou byli důchodci, kterých bylo celkem 40 (32 %). Studentů bylo mezi dotazovanými celkem 18 (14 %) a nejméně respondentů bylo mezi osobami samostatně výdělečně činnými, kteří byli jen 4, tedy 3 %, příjemci dávek, kteří byli jen 3 (2 %) a nezaměstnaní byli pouze 2 (2 %). V grafu č. 3 lze vidět, že u respondentů byly zastoupeny všechny nabízené ekonomické aktivity.

Graf 3: Ekonomická aktivita respondentů

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování

6.2 Spokojenost obyvatel se životem v obci a jejich srovnání s jinými obcemi

První otázka v dotazníku se týkala, zda jsou obyvatelé Starovic spokojeni s obcí jako s místem, kde žijí. Na tuto otázku odpovědělo 125 respondentů, tedy celkem 98 %, že spokojeni jsou. Jen 2 dotazovaní, tedy 2 %, uvedlo, že spokojeni nejsou.

Dvě osoby, které na otázku odpověděly, že spokojeny nejsou, byli muži. Všechny ženy se životem v obci spokojeny jsou.

Nespokojení muži byli oba dle ekonomické aktivity zaměstnanci, přičemž jeden se nacházel ve věkové kategorii 18–29 let a druhý ve věkové kategorii 30–44 let.

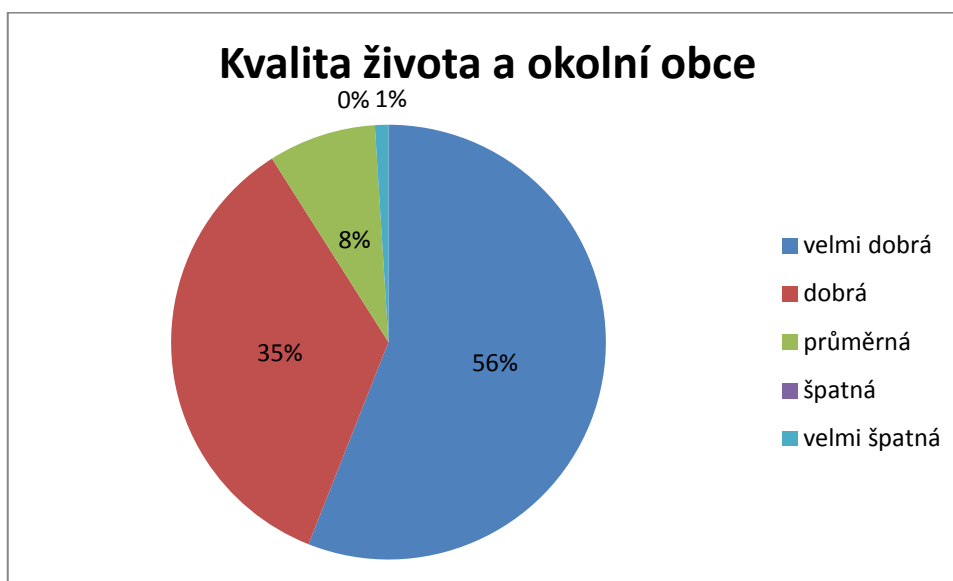
Ve druhé otázce se tazatel respondentů ptal, jak vnímají kvalitu života ve Starovicích v porovnání s okolními obcemi. Na tuto otázku mohli dotazovaní odpovědět, že je kvalita života v porovnání s jinými obcemi buď velmi dobrá, dobrá, průměrná, špatná či velmi špatná.

Převážná většina občanů odpověděla, že kvalita života je v porovnání s okolními obcemi velmi dobrá. Odpovědělo tak celkem 71 (56 %) občanů. 45 (35 %) dotázaných si myslí, že je dobrá a 10 (8 %) dotázaných si myslí, že je průměrná. Jako špatnou ji nevnímá žádný občan a jako velmi špatnou pouze jeden z dotázaných, tedy 1 %. V grafu č. 4 uvedeném níže lze vidět procentně znázorněné odpovědi.

Co se týče odpovědí na tuto otázku podle pohlaví, tak ženy i muži vnímají kvalitu života v obci v porovnání s okolními obcemi spíše příznivěji. Jeden muž (tedy 2 %) odpověděl, že tuto kvalitu vnímá velmi špatně, zatímco žádná žena tuto kolonku nezakroužkovala. Průměrně ji vnímá 6 (12 %) mužů a 4 ženy, tedy 5 %. Jako dobrou ji označilo 23 (44 %) mužů a 22 (29 %) žen a jako velmi dobrou ji vnímá celkem 22 (42 %) mužů a 49 (65 %) žen. Lze tedy konstatovat, že ženy kvalitu života ve Starovicích v porovnání s okolními obcemi vnímají o něco příznivěji než muži.

Z rozložení dle ekonomické aktivity respondentů vyplývá, že u všech kategorií dotazovaní vnímají kvalitu života v porovnání s okolními obcemi jako velmi dobrou či dobrou. 27 (67,5 %) osob pobírající důchod vnímá toto porovnání jako velmi dobré, 12 (30 %) jako dobré a jeden (2,5 %) jako průměrné. 7 (39 %) studentů odpovědělo na tuto otázku, že je kvalita života velmi dobrá, 8 (44 %) ji vnímá jako dobrou a 3 (17 %) jako průměrnou. U osob samostatně výdělečně činných polovina osob (50 %) odpověděla, že si myslí, že kvalita života v porovnání s okolními obcemi je velmi dobrá a polovina (50 %) si myslí, že je dobrá. Nezaměstnané osoby se v celém výzkumu objevily jen dvě. 50 % nezaměstnaných, tedy jeden nezaměstnaný uvedl, že kvalita života je velmi dobrá a jeden (50 %), že je dobrá. Příjemci sociálních dávek se zde vyskytli celkem 3. Tyto 3 osoby si myslí, že kvalita života v obci na rozdíl od obcí okolních je velmi dobrá. Osoby, jež uvedly, že jsou zaměstnanci, také vnímají tuto situaci spíše jako uspokojivou. 31 (52 %) těchto osob tuto kvalitu vnímá jako velmi dobrou, 22 (37 %) jako dobrou, 6 (10 %) jako průměrnou, ale jeden člověk, tedy 2 % ji uvedlo jako velmi špatnou.

Graf 4: Vnímání kvality života obyvatel v porovnání s okolními obcemi

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování

6.3 Spokojenost obyvatel s jednotlivými složkami v obci

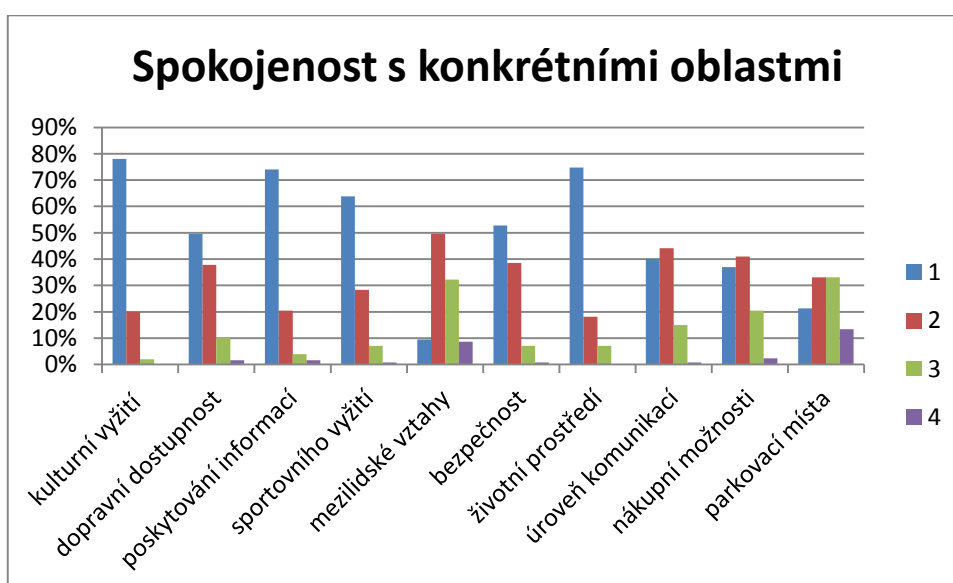
Třetí otázka zjišťovala, jak jsou místní občané spokojeni s konkrétními složkami kvality života. Bylo uvedeno celkem deset oblastí, u kterých byla hodnotící škála od 1 do 4 (1 – spokojen/a, 2 – spíše spokojen/a, 3 – spíše nespokojen/a a 4 – nespokojen/a).

Na základě výsledků třetí otázky tedy vyplývá, že 78 % respondentů je spokojeno s kulturním vyžitím v obci, 20 % je spíše spokojeno, 2 % jsou spíše nespokojeny a žádný z dotázaných není s touto oblastí nespokojen. Co se dopravní dostupnosti týče, tak s ní jsou občané taky spíše spokojeni. 50 % osob odpovědělo, že jsou spokojeni, 38 % je spíše spokojeno, 10 % spíše nespokojeno a 2 % nespokojeni. Také s poskytováním informací o dění v obci jsou respondenti spokojeni. Tedy 74 % zakroužkovalo, že je spokojeno, 20 % spíše spokojeno, 4 % spíše nespokojeno a 2 % jsou nespokojeni. Další oblastí, s kterou jsou obyvatelé spokojeni, je sportovní vyžití, kde 64 % dotázaných uvedlo, že je spokojeno, 28 % spíše spokojeno, 7 % spíše nespokojeno a 1 % nespokojeno. 53 % občanů je také spokojené s bezpečností, 39 % je spíše spokojeno, 7 % spíše nespokojeno a 1 % je nespokojeno. Obyvatelé jsou spokojeni i s životním prostředím, kdy 75 % uvedlo, že je spokojeno, 18 % spíše spokojeno, 7 % spíše nespokojeno a žádný z občanů není nespokojen. Co se týče úrovně komunikací, tak 40 % obyvatel je spíše spokojeno, 44 % spokojeno, 15 % spíše nespokojeno a 1 % nespokojeno. Poslední oblastí, s kterou jsou obyvatelé spíše spokojeni, jsou nákupní

možnosti v obci. 37 % uvedlo, že jsou spíše spokojeni, 41 % spokojeni, 20 % spíše nespokojeni a 2 % osob nespokojeni.

Avšak co se týče mezilidských vztahů a parkovacích míst, tak u těchto odpovědí dávali občané i horší hodnocení. U mezilidských vztahů zakroužkovalo 50 % osob, že jsou spíše spokojeni, 32 % osob je spíše nespokojeno, 9 % spokojeno a 9 % nespokojeno. U parkovacích míst 33 % občanů uvedlo, že jsou spíše spokojeni a 33 %, že jsou spíše nespokojeni. 21 % je pak spokojeno a 13 % zcela nespokojeno. Procentní zastoupení můžete vidět i v níže uvedeném grafu č. 5.

Graf 5: Spokojenost obyvatel s konkrétními oblastmi kvality života

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování

Celkem lze tedy říci, že jsou obyvatelé obce Starovice s jednotlivými oblastmi života spíše spokojeni. U všech oblastí více než polovina obyvatel ohodnotila konkrétní oblast kvality života známkou 1, tedy spokojen/a či 2, tedy spíše spokojen/a. Nejnižší spokojenost byla zaznamenána v oblasti parkovacích míst a mezilidských vztahů, kdy relativně dost osob hodnotilo známkou 3, tedy spíše nespokojen/a a známkou 4, tedy nespokojen/a.

6.4 Informovanost místních občanů

Čtvrtou otázkou se zjišťoval zájem místních občanů o dění v obci. Na výběr měli celkem ze tří odpovědí. Tedy, že se zajímají, nezajímají nebo se zajímají občas. 94 dotázaných, tedy 74 % odpovědělo, že se o dění v obci zajímá. 2 %, tedy 2 respondenti

uvedli, že se o dění v obci nezajímají a 24 %, tedy celkem 31 respondentů se o dění v obci zajímá občas. Procentní podíly můžete vidět znázorněné v grafu č. 6.

Rozdělení dle pohlaví vypadá následovně. Celkem 55 (73 %) žen a 39 (75 %) mužů odpovědělo, že se o dění v obci zajímá. Jen 3 muži, tedy 6 % a žádná žena uvedli, že se o tom, co se v obci děje nezajímají. 20 (27 %) žen a 11 (21 %) mužů se o obec zajímá občas.

Nejaktivněji se o dění v obci zajímají starší občané, neboť 37 (92,5 %) osob pobírající starobní důchod odpovědělo, že se o dění zajímá a 3 (7,5 %) se zajímají jen někdy. Osoby samostatně výdělečně činné uvedly, že se o dění v obci také spíše zajímají, odpověděly tak 3 osoby, tedy 75 %. Jen jedna osoba, tedy 25 % uvedlo, že se zajímá občas. Co se týče studentů, tak 9 (50 %) studentů se o obec zajímá, 8 (44 %) projeví zájem jen někdy a jeden (6 %) je zcela bez zájmu. Polovina (50 %) nezaměstnaných osob se o obec zajímá a polovina (50 %) jen občas. Avšak všichni občané pobírající sociální dávky typu mateřské či rodičovské dovolené se o dění v obci zajímají. U zaměstnaných osob je situace následující: 41 (68 %) občanů se o dění v obci zajímá, 18 (30 %) pouze někdy a jedna osoba, tedy 2 % nikoli.

Graf 6: Zájem respondentů o dění v obci

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování

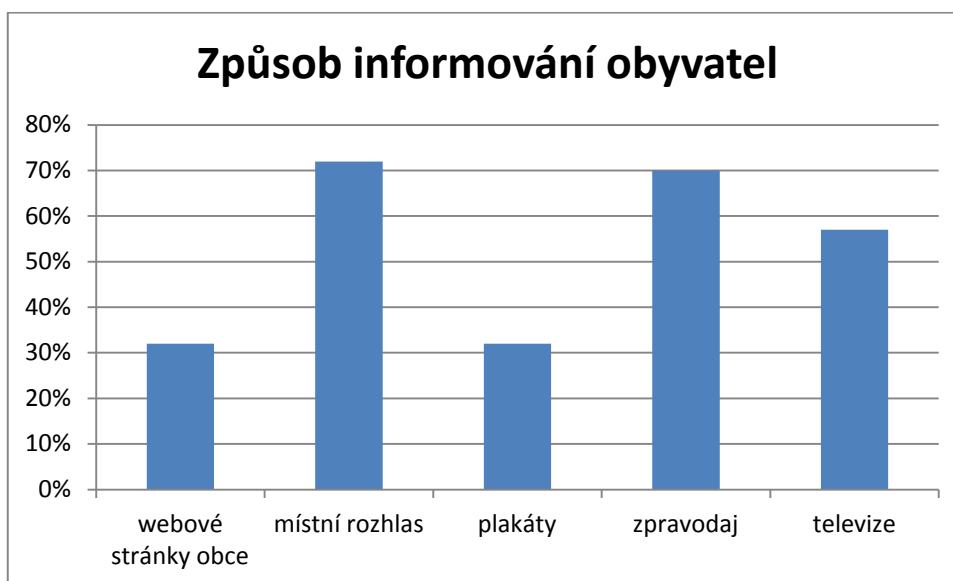
Pátá otázka byla zaměřena na zjišťování způsobu, kterým jsou obyvatelé Starovic informováni o dění v obci. Respondenti měli na výběr z pěti odpovědí, přičemž jich

mohli zakroužkovat více než jen jednu. Mezi způsoby informování o dění v obci byly zvoleny webové stránky obce, místní rozhlas, plakáty, zpravodaj a televize.

Nejvíce obyvatel se podle výzkumu dozvídá o dění v obci prostřednictvím místního rozhlasu (72 %) a zpravodaje (70 %). Dalším důležitým zdrojem získávání informací o událostech v obci je také televize (infokanál), který je využíván 57 % dotazovanými. O něco méně se lidé dozívají informace z webových stránek obce či plakátů, které uvedlo v obou případech 32 % obyvatel. Tato situace je také znázorněna v grafu č. 7.

Když se na tuto otázku podíváme z pohledu ekonomických aktivit respondentů, zjistíme, že příjemci starobního důchodu nejvíce využívají k získávání informací o dění v obci místní rozhlas. Označilo ho celkem 85 % důchodců. Rozhlas je nejvíce používaným prostředkem k získávání informací také pro studenty (uvedlo téměř 78 %) a nezaměstnané (uvedlo 50 %), kteří ovšem tyto informace čerpají také ze zpravodaje vydávaného obcí (50 %) a televize (50 %). Také příjemci sociálních dávek nejčastěji zvolili místní rozhlas (67 %) a zpravodaj (67 %). 100 % osob samostatně výdělečně činných a 67 % zaměstnanců však nejvíce volili jako prostředek pro komunikaci obce s obyvateli zpravodaj, který obec vydává čtyřikrát do roka. Naopak nejméně využívaným zdrojem informací jsou u seniorů webové stránky (15 %). Ani jedna nezaměstnaná osoba nezískává informace pomocí webových stránek a z plakátů. Plakáty také nejméně čtou osoby samostatně výdělečně činné (0 %), zaměstnanci (32 %) a příjemci sociálních dávek (0 %), kteří vedle plakátů vůbec nevyužívají ani televizi. Jen 22 % studentů využívá jako zdroj informací televizi.

Graf 7: Způsob informování místních obyvatel

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování

6.5 Budoucí rozvoj

Poslední čtyři otázky dotazníkového šetření se zabývají budoucím rozvojem obce. Hned první otázka této části se respondentů táže, kterou z uvedených oblastí by měla obec Starovice pro své občany rozvíjet.

Na výběr bylo z 9 oblastí, přičemž občané mohli zakroužkovat pouze jednu odpověď, u které se domnívali, že potřebuje rozvíjet nejvíce. Mohli zvolit následující oblasti: parkování, údržbu a opravu silnic, dopravní obslužnost, životní prostředí, nabídku volnočasových, kulturních a společenských aktivit, zdravotní péči, kvalitu školských a vzdělávacích zařízení, spolupráci s okolními obcemi, výstavbu nového bydlení a položku jiné, kde respondenti mohli vyjádřit oblast, která v nabídce nebyla uvedena.

Nejvíce osob si myslí, že by obec měla rozvíjet oblast parkování, údržby a opravy silnic. Tuto kolonku zakroužkovalo celkem 41 (32 %) dotázaných. Je pravda, že Starovice se dlouho potýkají s problémem nedostatku parkovacích míst a také to, že i přes nedávnou opravu silnic je na některých místech v obci kvalita silnic neuspokojivá.

16 (13 %) občanů uvedlo, že by obec měla rozvíjet životní prostředí. V posledních letech došlo k výraznému kácení některých dřevin, na které byli místní obyvatelé zvyklí a i přesto, že staré dřeviny byly nahrazeny novými, došlo k výsadbě převážně ovocných stromů. Někteří občané by však uvítali, kdyby skladba dřevin v obci byla rozmanitější.

Dále pak oblast dopravní obslužnosti, nabídky volnočasových, kulturních a společenských aktivit, rozvoje zdravotní péče a výstavby nového bydlení uvedlo u každé z oblastí 14 (11 %) osob. O bydlení ve Starovicích je velký zájem, avšak v obci není dostatek stavebních pozemků, kde by se dalo stavět, a proto zájemci musí čekat, dokud se nějaký rodinný dům či byt neuvolní.

Celkem 6 (5 %) dotázaných si myslí, že by se měla rozvíjet spolupráce s okolními obcemi a jen 3 občané, tedy 2 % zakroužkovalo kvalitu školských a vzdělávacích zařízení. Jak již bylo zmíněno, v obci je situována mateřská školka, která byla v posledních letech zrekonstruovaná a došlo tak k navýšení kapacity dětí, které toto školské zařízení mohou navštěvovat.

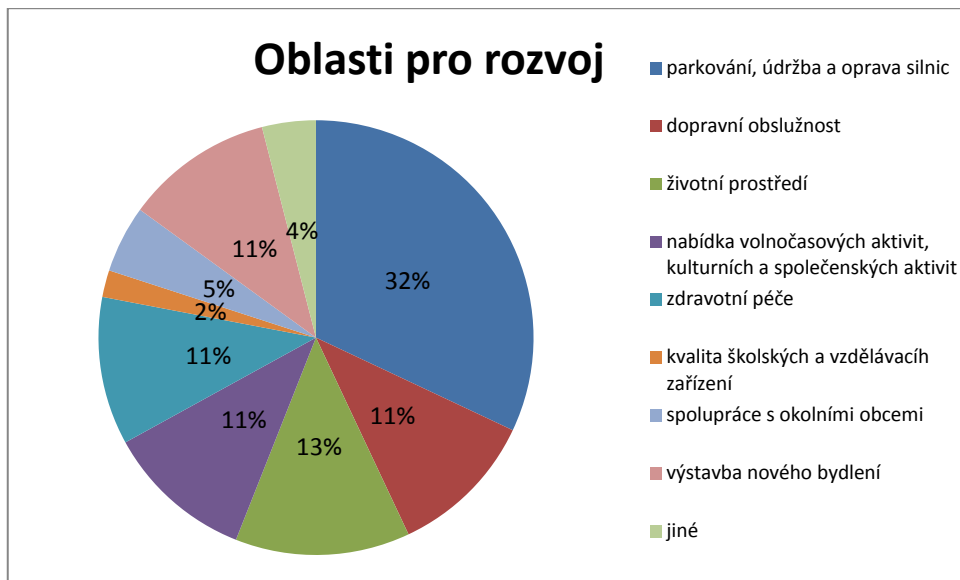
Jen 5 (4 %) občanů použilo kolonku jiné. Jeden člověk uvedl, že by obec měla investovat do rozvoje místního hřiště, jeden by uvítal výběrový bankomat v obci a jeden člověk zahrádkářské potřeby. Zbývající 2 respondenti by byli pro založení cukrárny. Tuto situaci ilustruje graf č. 8.

Rozdělení dle pohlaví vypadá následovně. Nejvíce žen i mužů hlasovalo pro rozvoj parkování, údržby a opravy silnic. Tuto variantu zvolilo celkem 21 (28 %) žen a 20 (38,5 %) mužů. Ženy nejméně volily oblast kvality školských a vzdělávacích zařízení a spolupráci s okolními obcemi, kdy každou z těchto oblastí zakroužkovaly 2 dotazované, tedy 3 % žen. U mužů kvalitu školských a vzdělávacích zařízení uvedl pouze jeden muž, tedy 2 %. Naopak spolupráci s okolními obcemi uvedli 4 muži, tedy 8 %. Pro rozvoj dopravní obslužnosti bylo 9 (12 %) žen a 5 (10 %) mužů. Životní prostředí jako oblast pro rozvoj vnímá 12 (16 %) žen a 4 muži, tedy 8 %. Co se týče nabídky volnočasových aktivit, kulturních a společenských aktivit, tak 10 (13 %) žen a 4 muži, tedy 8 %, se domnívají, že je třeba, aby obec rozvíjela právě tuto oblast. U oblasti zdravotní péče je poměr vyrovnaný, hlasovalo pro ni 7 (9 %) žen a 7 (13,5 %) mužů. Dále 9 (12 %) žen a 5 (10 %) mužů si myslí, že by se měla rozvíjet oblast výstavby nového bydlení a celkem 3 ženy, tedy 4 % a 2 muži, také 4 % se vyjádřili k otevřené otázce.

Také třídění dle ekonomické aktivity respondentů ukazuje, že nejvíce důchodců (33 %), zaměstnanců (38 %) a příjemců sociálních dávek (67 %) si myslí, že by se obec měla zaměřit na rozvoj parkování, údržbu a opravu silnic. Naopak osoby samostatně výdělečně činné vnímají jako oblast pro budoucí rozvoj životní prostředí. Uvedlo tak

50 % osob samostatně výdělečně činných. Studenti (50 %) nejčastěji uváděli oblast nabídky volnočasových aktivit, kulturních a společenských aktivit a obě nezaměstnané osoby uvedly spolupráci s okolními obcemi.

Graf 8: Oblasti pro budoucí rozvoj v obci

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování

Otázka číslo 7 zkoumala, co občanům v obci nejvíce chybí. Bylo zde uvedeno 6 možných odpovědí, z kterých respondenti mohli vybrat také pouze jednu, u které se domnívali, že jim ve Starovicích schází nejvíce. Na výběr zde bylo: cyklostezka, sportovní aktivity, kulturní vyžití, akce pro rodiny s dětmi, akce pro seniory a opět volná odpověď jiné.

Zhruba polovině obyvatel chybí v obci cyklostezka. Tuto položku uvedlo celkem 62 (49 %) dotázaných. Podle posledních informací, obec o výstavbě cyklostezky opravdu uvažuje, což by pro řadu místních obyvatel mohla být velmi příjemná skutečnost. V obci je řada míst, kde lze provozovat různé sporty, ale chybí zcela rovný terén pro in-line bruslení, běhání a jiné sporty.

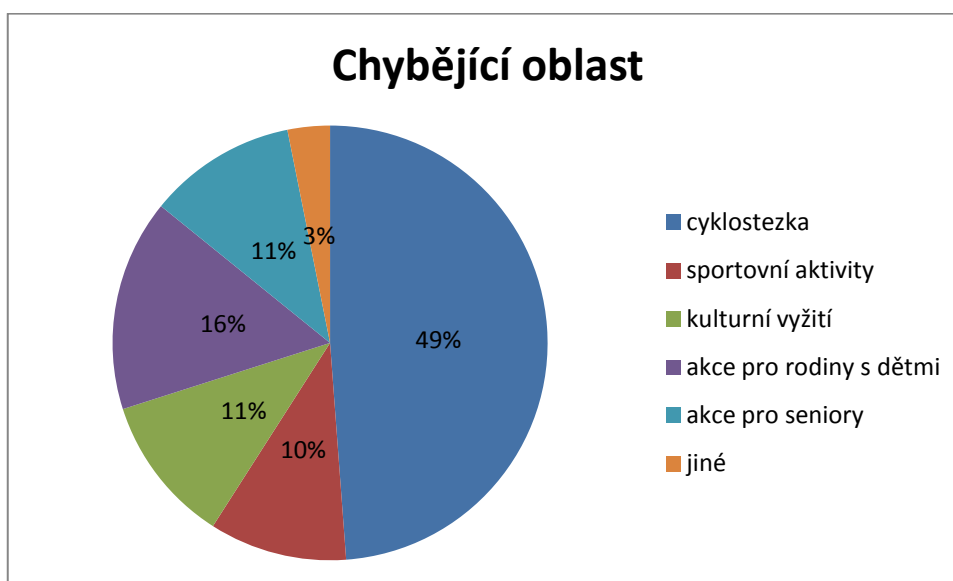
Dalších 20 (16 %) osob uvedlo, že jim chybí akce pro rodiny s dětmi, 14 (11 %) lidem schází kulturní vyžití v obci, dalším 14 lidem, tedy 11 % chybí akce pro seniory a 13 (10 %) respondentů uvedlo, že jim v obci schází sportovní vyžití. Obec by tedy mohla zvážit, zda nepořádat více těchto akcí, které by mohly zabavit nejenom děti a seniory, ale všechny občany. Respondenti by tedy určitě uvítali zájmové kroužky pro děti a dospělé, výstavy, soutěže, zájezdy do divadla či na výlety, pořádání sportovních

turnajů či různé posilovací cvičení pro ženy nebo relaxační cvičení pro seniory apod. Situace je ilustrována v grafu č. 9.

Volnou možností odpovědi využili 4 dotazovaní, tedy 3 %. Přičemž jeden člověk uvedl, že mu v obci chybí mezilidské vztahy, druhý na otázku odpověděl, že mu schází tribuny na místním hřišti, třetí osoba postrádá les a poslední respondent by uvítal zájmové kroužky.

Zaměříme-li se na třídění výše uvedené otázky dle ekonomické aktivity respondentů, tak zjistíme, že všechny kategorie volily jako chybějící oblast v obci cyklostezku. Uvedlo ji 32 (53 %) zaměstnanců, 14 (35 %) důchodců, 11 (61 %) studentů, polovina (50 %) osob samostatně výdělečně činných, 2 příjemci sociálních dávek, tedy 67 % a polovina (50 %) nezaměstnaných. Jelikož se v dotazníkovém šetření vyskytovalo nejvíce osob v zaměstnaneckém poměru, tak u všech oblastí dominoval počet zaměstnanců. I přesto však u kategorie akce pro seniory volilo tuto oblast více důchodců než zaměstnaných.

Graf 9: Oblasti vnímané respondenty jako scházející

Zdroj: Dotazníkové šetření, vlastní zpracování

Osmá otázka zjišťovala, zda respondenti plánují ve Starovicích bydlet i nadále. Volili mezi odpověďmi ano nebo ne. Na tuto otázku odpovědělo 117 (92 %) dotázaných, že v obci plánují bydlet i nadále. Jen 10 (8 %) obyvatel z celkového počtu 127 dotázaných odpovědělo, že v obci bydlet do budoucna neplánují.

Mezi občany, kteří odpověděli, že ve Starovicích do budoucna bydlet neplánují, bylo 6 (33 %) studentů a 4 zaměstnanci (7 %), přičemž 3 z nich byli ve věkové kategorii 18–29 let a jeden dotazovaný ve věkové kategorii 30–44 let. 5 těchto osob (50 %) bylo žen a 5 (50 %) mužů.

Poslední otázka byla položena formou otevřené odpovědi na otázku, zda respondenty napadá jiná oblast, která v dotazníku není uvedena a má souvislost s rozvojem obce a rádi by se k ní vyjádřili. Na tuto otázku odpovědělo celkem 15 (12 %) dotázaných.

Jednotlivé odpovědi respondentů na otázku číslo 9 „*Napadá Vás jiná oblast v souvislosti s rozvojem obce, která zde není uvedena a ke které byste se rád(a) vyjádřil(a)?*“:

- Oprava silnicí u sklepů.
- Osvětlení u sklepů.
- Více sklepů.
- Výsadba stromů – bylo by lepší všeho druhu.
- Kroužky pro děti a dospělé.
- Družba s obcemi cizích zemí.
- Založení vinárny nebo vinotéky.
- Pořádání zájezdů do divadla.
- Volně pobíhající psi – psí výkaly na ulici, větší zodpovědnost majitelů psů případně jejich potrestání (pokuty apod.).
- Znečištěný potok.
- Lepší propagace činností občanů. – uvedeno 2x
- Pracovní příležitosti. – uvedeno 3x

Lze tedy konstatovat, že někteří občané mají zájem se k životu ve své obci vyjádřit. Některým chybí hmotné statky, některým služby a někdo je nespokojený s úrovní životního prostředí.

6.6 Shrnutí výsledků a zodpovězení výzkumných otázek

Celkově můžeme konstatovat, že obyvatelé jsou s kvalitou života v obci spíše spokojeni. Jen 2 % uvedly, že se životem v obci spokojeny nejsou. V porovnání s okolními obcemi respondenti hodnotili kvalitu života v obci jako velmi dobrou či

dobrou, jen 1 % uvedlo, že je velmi špatná. Co se týče jednotlivých oblastí kvality života, tak občané jsou s uvedenými oblastmi spíše spokojeni až na oblast mezilidských vztahů a parkovacích míst, kde mnoho lidí použilo hodnocení 3 – spíše nespokojen/a a 4 – nespokojen/a. Nejvíce občanů také vnímá oblast parkování, údržby a opravy silnic jako oblast pro budoucí rozvoj. Uvedlo ji celkem 32 % občanů. Více než polovina obyvatel uvedla, že se zajímá o dění v obci, přičemž nejvíce osob odpovědělo, že informace o dění v obci nejčastěji získávají z místního rozhlasu a ze zpravodaje. Nejméně využívanými prostředky pro získávání informací jsou plakáty a webové stránky. Zhruba polovina, tedy 49 % obyvatel zakroužkovalo, že jim v obci schází cyklostezka. I přes pár negativních odpovědí, 92 % obyvatel uvedlo, že v obci plánují bydlet i do budoucna. Zbýlých 8 %, kteří uvedli, že spokojeni nejsou, bylo spíše mladší obyvatelstvo. Na základě tohoto výzkumu můžeme také konstatovat, že ženy jsou v obci o trochu spokojenější než muži.

Následující řádky jsou věnovány odpovědím na výzkumné otázky. Hlavní výzkumná otázka zněla „*Jsou obyvatelé se životem v obci spokojeni?*“ Dle dotazníkového šetření vyplývá, že obyvatelé se životem v obci spokojeni jsou. Níže jsou uvedeny odpovědi na podotázky:

- *Jak obyvatelé vnímají kvalitu života ve své obci v porovnání s obcemi jinými?*
Většina obyvatelé vnímá kvalitu života v porovnání s jinými obcemi jako velmi dobrou či dobrou.
- *Jak jsou občané obce spokojeni s konkrétními oblastmi kvality života?*
Občané jsou s uvedenými oblastmi spíše spokojeni, kromě oblasti mezilidských vztahů a parkování.
- *Zajímají se občané o dění v obci?*
Převážná většina občanů se o dění v obci zajímá.
- *Z jakých zdrojů získávají obyvatelé obce informace o dění v obci?*
Obyvatelé nejčastěji získávají informace z rozhlasu a zpravodaje.
- *Která oblast by podle občanů měla být do budoucnosti rozvíjena?*
Podle občanů by se měla rozvíjet hlavně oblast parkování, údržby a opravy silnic.
- *Co obyvatelům v obci schází?*
Nejvíce obyvatelům v obci chybí cyklostezka.

- *Plánují občané v obci bydlet i do budoucna?*

Většina obyvatel v obci plánuje bydlet i nadále.

Mezi silné stránky obce tedy patří kulturní vyžití, poskytování informací, bezpečnost, životní prostředí a dopravní dostupnost. Naopak jako slabé stránky můžeme označit mezilidské vztahy v obci, parkovací místa a nedostatek pozemků pro stavební účely a kvalitu komunikací.

Obec by se tedy měla zaměřit hlavně na řešení situace s nedostatkem místa pro parkování. I přesto, že již některé plochy pro parkování vytvořila, mnoho občanů se nadále potýká s problémem, kde své auto zaparkovat. Řešením by mohla být výstavba garáží, které by obec mohla občanům pronajímat, avšak není zde jistota, že by si občané tyto garáže opravdu pronajímali. Dalším problémem je i nedostatek pozemků, na kterých by se dalo stavět. O bydlení ve Starovicích je velký zájem, ale je zde nedostatek stavebních parcel. Starovice by tedy do budoucna měly zajistit nové stavební pozemky. Co se týče špatného stavu komunikací, tak by obec měla zvážit, zda některé úseky, hlavně u sklepů neopravit.

7. ZÁVĚR

Kvalitu života definuje každý autor zcela odlišně. Je obtížné jí definovat, neboť se jedná o pojem interdisciplinární. Rozeznáváme dva přístupy, jak se na kvalitu života dívat. Přístup psychologický, který vychází z individuálního životního stylu jedince a přístup sociologický, který nezkoumá individuální prožívání člověka, ale kvalitu života celé společnosti. S tímto pojmem souvisí i jiné termíny jako je „Životní úroveň“, „Způsob života“ či „Životní styl“.

K rozmachu pojmu došlo zhruba na konci 20. století, nejen díky prezidentským programům, ale také díky sociologickým a psychologickým záležitostem. Existují dvě hlediska hodnocení kvality života. Objektivní kvalita života, která je vymezena jako souhrn ekonomických, sociálních, zdravotních a environmentálních podmínek ovlivňující život člověka a subjektivní hledisko, které je oproti tomu založené na vnímání postavení člověka ve společnosti.

Cílem této bakalářské práce bylo posoudit, jestli jsou obyvatelé obce Starovice spokojeni či nespokojeni s celkovou kvalitou života v obci a s jejími konkrétními oblastmi. V teoretické části se autorka zaměřila na vymezení pojmu kvality života, její historii, její dimenze a měření, naplnění potřeb a porovnání kvality života zemí Evropské unie. Autorka dále pokračovala analýzou obce. Jejími demografickými údaji, historií, památkami, tradicemi, vybaveností, životním prostředím, rozpočtem a nakonec srovnala život ve městě a na venkově. Spokojenost či nespokojenost obyvatel byla zkoumaná pomocí dotazníkového šetření. Dotazník byl vytvořen na základě údajů v teoretické části a byl určen pouze obyvatelům obce Starovice, kteří v něm mohli zhodnotit úroveň kvality života v obci a naznačit jak by se obec měla v budoucnosti rozvíjet.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 127 respondentů. Na základě získaných dat můžeme shrnout, že obyvatelé Starovic jsou se životem v obci spíše spokojeni. Z výsledků lze také konstatovat, že občané jsou nejspokojenější s kulturním vyžitím, poskytováním informací o dění v obci a s životním prostředím. Méně spokojeni jsou pak s parkovacími místy a mezilidskými vztahy. Oblast parkování, údržby a opravy silnic také nejvíce občanů vidí jako oblast pro budoucí rozvoj. Nejvíce respondentů dle dotazníkového šetření postrádá cyklostezku.

Můžeme tedy říci, že Starovice jsou celkem oblíbené místo pro život lidí. Je zde uspokojivé kulturní vyžití, životní prostředí a relativně dobrá dopravní obslužnost. Spokojenost místních obyvatel je jistě zásluhou starosty a zastupitelů obce, neboť se v posledních letech velice zasloužili o rozvoj obce. Svědčí o tom neustálá snaha realizovat projekty dotované z Evropské unie či jiných fondů. Myslím, že obec má dobré předpoklady pro budoucí rozvoj a tím umocněnou větší spokojenost místních obyvatel.

SEZNAM LITERATURY

Berka, K. (1977). *Měření (pojmy, teorie, problémy)*. Praha: Academia.

Dubská, D. (2014). Kvalita života v ČR. *Statistika & my*. Dostupné z: <http://www.statistikaamy.cz/2014/12/kvalita-zivota-v-cr/>

Dvořáčková, D. (2012). *Kvalita života seniorů: v domovech pro seniory*. Praha: Grada

Gillernová, I., Kebza, V., & Rymeš, M. (2011). *Psychologické aspekty změn v české společnosti: člověk na přelomu tisíciletí*. Praha: Grada

Gola, P. (2011). Být spokojený jako Dán – nové pořekadlo podle OECD How's life. *Finance.cz*. Dostupné z: <http://www.finance.cz/zpravy/finance/331848-byt-spokojeny-jako-dan-nove-porekadlo-podle-oecd-hows-life/>

Gurková, E. (2011). *Hodnocení kvality života: pro klinickou praxi a ošetrovatelský výzkum*. Praha: Grada.

Hendl, J. (2009). *Přehled statistických metod: analýza a metaanalýza dat*. Praha: Portál.

Jandásková, Z. (2009). *Kvalita života žen po menopauze: Osteoporóza, osteopenie a low back pain*. (Disertační práce, Masarykova Univerzita, Brno, Česko). Dostupné z: http://is.muni.cz/th/117782/ff_d/disertace_jandaskova.pdf

Jarošová, D., Zeleníková R. (2014). *Ošetrovatelství založené na důkazech*. Praha: Grada.

Jihomoravský kraj: města a obce Jihomoravského kraje: tradice, historie, památky, turistika, současnost. (2008) Rožnov pod Radhoštěm: Proxima Bohemia.

Karas, M. (2012). Americký prezident Roosevelt vyhlásil program Nový úděl. *Neaktuality.cz*. Dostupné z: <http://www.neaktuality.cz/zahranici/americky-prezident-roosevelt-vyhlasil-program-novy-udel/>

Kostel sv. Jiří a Mikuláše. (2015). *Hrady.cz* [online]. Dostupné z: <http://www.hrady.cz/index.php?OID=8313>

Kozel, R. (2006). *Moderní marketingový výzkum*. Praha: Grada.

- Křivohlavý, J. (2004). Kvalita života: Vymezení pojmu a jeho aplikace v různých vědních disciplínách s důrazem na medicínu a zdravotnictví. In H. Hnilicová a kol., *Kvalita života: sborník příspěvků z konference, konané dne 25. 10. 2004 v Třeboni*. Kostelec nad Černými lesy: Institut zdravotní politiky a ekonomiky.
- Křivohlavý, J. (2002). *Psychologie nemoci*. Praha: Grada.
- Maier, K. (2012). *Udržitelný rozvoj území*. Praha: Grada.
- Majerová, V. a kol. (2005). *Český venkov 2004: Život mladých a starých lidí*. Praha: Česká zemědělská univerzita.
- Majerová, V. a kol. (2007). *Český venkov 2006: Sociální mobilita a kvalita života venkovské populace*. Praha: Česká zemědělská univerzita.
- Mapový server. (2015). *Centrum pro regionální rozvoj České republiky* [online]. Dostupné z: <http://www.crr.cz/cs/>
- Maříková, H. a kol. (1996). *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum.
- Mastiliaková, D. (2014). *Posuzování stavu zdraví a ošetrovatelská diagnostika: v moderní ošetrovatelské praxi*. Praha: Grada.
- Measuring Quality of Life*. (1997). Ženeva: World Health Organization. Dostupné z: http://www.who.int/mental_health/media/68.pdf
- Možný, I. (2002). *Česká společnost: nejdůležitější fakta o kvalitě našeho života*. Praha: Portál.
- Nový, I., Surynek, A. (2006). *Sociologie pro ekonomy a manažery*. Praha: Grada.
- Obec Starovice. (2016). *Monitor* [online]. Dostupné z: <http://monitor.statnipokladna.cz/2014/obce/detail/00283584>
- Obec Starovice* [online]. (2015). Dostupné z: <http://www.starovice.cz/>
- Obecní knihovna Starovice* [online]. (2016). Dostupné z: <http://knihovnastarovice.webk.cz/pages/akce.html>

OECD. (2011). *How's life?: Measuring well-being*. OECD Publishing. Dostupné z: <http://unstats.un.org/unsd/broaderprogress/pdf/How's%20life%20-%20Measuring%20well-being.pdf>

Památky a církevní stavby mikroregionu Hustopečsko. (2007). Hustopeče: Graweb.

Pigou, A. (1932). *The economics of welfare*. London: Macmillan & Co.

Pojem eudaimonia. (2005). *Slovník cizích slov* [online]. Dostupné z: <http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/eudaimonie-eudaimonia>

Prezentace obcí mikroregionu Hustopečsko. (2007). Hustopeče: Graweb.

Představení. (2014). *Mikroregion Hustopečsko* [online]. Dostupné z: <http://www.hustopecko.net/predstaveni/d-1002/p1=52>

Rotary Lely service spol. s r. o. [online]. (2002). Dostupné z: <http://www.rotarylely.cz/>

Ruggeri, M. a kol. (2001). *Subjective and objective dimensions of quality of life in psychiatric patients: a factor analytical approach*. Royal College of Psychiatrists. Dostupné z: <http://bjp.rcpsych.org/content/178/3/268.article-info>

Sikorová, L. (2011). *Potřeby dítěte v ošetrovatelském procesu*. Praha: Grada.

Starovice. (2000). *Peníze.cz* [online]. Dostupné z: <http://regiony.penize.cz/4-d584894-starovice>

Starovice. (2012). *Regionální informační servis* [online]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/detail?Zuj=584894>

Šamánková, M. (2011). *Lidské potřeby ve zdraví a nemoci: aplikované v ošetrovatelském procesu*. Praha: Grada.

Šrámková, J. (2007). *Zdravotnická psychologie – Teorie a praktická cvičení*. Praha: Grada

Temelová, J., Pospíšilová, L., & Ouředníček, M. (2012). *Nové sociálně prostorové nerovnosti, lokální rozvoj a kvalita života*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.

Tradice a folklór mikroregionu Hustopečsko. (2007). Hustopeče: Graweb.

Tureckiová, M. (2004). *Řízení a rozvoj lidí ve firmách*. Praha: Grada.

Vaňurová, H., & Mühlpachr, P. (2005). *Kvalita života: teoretická a metodologická východiska*. Brno: Masarykova univerzita.

Velkopavlovická vinařská stezka. (2000). *Moravské vinařské stezky* [online]. Dostupné z: <http://www.stezky.cz/Moravske-vinarske-stezky/Velkopavlovicka-vinarska-stezka.aspx?lat=48.912228609576374&lon=16.84204678499998&z=11>

Veřejná databáze. (2016). *Český statistický úřad* [online]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=uziv-dotaz#k=5&pvokc=43&uroven=70&w=>

Wain, S. (2014). Kvalita života. Britské listy. Dostupné z: <http://blisty.cz/art/72664.html>

World Health Organization [online]. (2003). Dostupné z: <http://www.who.int/about/definition/en/print.html>

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Konceptní model definující kvalitu života

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Maslowova hierarchie potřeb

Obrázek 2: Lokalizace obce Starovice

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Věk respondentů

Graf 2: Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů

Graf 3: Ekonomická aktivita respondentů

Graf 4: Vnímání kvality života obyvatel v porovnání s okolními obcemi

Graf 5: Spokojenost obyvatel s konkrétními oblastmi kvality života

Graf 6: Zájem respondentů o dění v obci

Graf 7: Způsob informování místních obyvatel

Graf 8: Oblasti pro budoucí rozvoj v obci

Graf 9: Oblasti vnímané respondenty jako scházející

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Dotazník

Příloha 2: Jeden z původních sklepů ve Starovicích

Příloha 3: Pohled na čističku odpadních vod a sběrný dvůr

Příloha 4: Nedostatek parkovacích míst v obci

Příloha 5: Kaštanová alej

PŘÍLOHY

Příloha 1: Dotazník

Spokojenost obyvatel se životem a děním v obci Starovice

Vážení spoluobčané,

jsem studentka Fakulty regionálního rozvoje a mezinárodních studií Mendelovy univerzity. Dovolte mi, abych Vás požádala o vyplnění krátkého dotazníku. Cílem dotazníku je zjistit, jak jsou obyvatelé obce spokojeni nebo nespokojeni s jednotlivými oblastmi kvality života v obci.

Výsledky mi poslouží jako podklad pro moji závěrečnou práci. Dotazník je zcela anonymní a jeho vyplnění Vám zabere přibližně 10 min.

Odpovědi jsou nabízeny pomocí stupnice 1 – 4 nebo pomocí písmen a - i. U některých otázek je možná pouze jedna odpověď, u některých více. Vámi zvolenou variantu nabízené odpovědi zakroužkujte. V otázkách, kde odpověď znázorňuje škála, označte kroužkem příslušný stupeň odpovídající Vaší odpovědi.

Předem děkuji za vyplnění.

1. Jste spokojen(a) s Vaší obcí jako s místem, kde žijete?

- a) ano
- b) ne

2. Jak hodnotíte kvalitu života ve Starovicích v porovnání s okolními obcemi?

- a) velmi dobrá
- b) dobrá
- c) průměrná
- d) špatná
- e) velmi špatná

7. Co Vám z následujících oblastí v obci nejvíce chybí?

- a) cyklostezka
- b) sportovní aktivity
- c) kulturní vyžití
- d) akce pro rodiny s dětmi
- e) akce pro seniory
- f) jiné.....

8. Plánujete bydlet ve Starovicích i do budoucna?

- a) ano
- b) ne

9. Napadá Vás jiná oblast v souvislosti s rozvojem obce, která zde není uvedena a ke které byste se rád(a) vyjádřil(a)?

.....

10. Jaké je Vaše pohlaví?

- a) muž
- b) žena

11. Do jaké věkové kategorie se řadíte?

- a) 18–29 let
- b) 30–44 let
- c) 45–64 let
- d) 65 a více let

12. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- a) neukončené základní
- b) základní
- c) střední odborné bez maturity
- d) střední s maturitou
- e) vysokoškolské

13. Jaká je Vaše současná ekonomická aktivita?

- a) student
- b) zaměstnanec
- c) osoba samostatně výdělečně činná
- d) nezaměstnaný
- e) důchodce
- f) příjemce sociálních dávek (mateřská či rodičovská dovolená, péče o blízkou osobu)

Příloha 2: Jeden z původních sklepů ve Starovicích

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 3: Pohled na čističku odpadních vod a sběrný dvůr

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 4: Nedostatek parkovacích míst v obci

Zdroj: Vlastní zpracování

Příloha 5: Kaštanová alej

Zdroj: Vlastní zpracování